

March 2025 | SK

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SL
- SV

Available Languages:

ÚVODNÍK

Úvodník

Prekonávanie rozdielov: ako môže občianska spoločnosť bojovať proti škodlivej polarizácii

V čase, keď naša spoločnosť čelí rastúcej polarizácii a klesá dôvera v demokratické inštitúcie, sa občianska spoločnosť musí zaoberať touto výzvou. Polarizácia sama osebe nie je vždy negatívna, veď demokratickej diskusii sa darí vďaka rôznorodým názorom. Ak však polarizácia vedie k nepriateľstvu, dezinformáciám a rozdeleniu, ohrozuje to samotné základy našich demokracií.

Počas tohtoročného Týždňa občianskej spoločnosti sme boli svedkami pozoruhodných príkladov iniciatív, ktoré slúžia na boj proti škodlivej polarizácii. EHSV cenou pre občiansku spoločnosť vyzdvihol organizácie, ktoré sa venujú mediálnej gramotnosti, boju proti dezinformáciám a podpore medzigeneračného dialógu. Ak chceme budovať odolné a súdržné spoločnosti, musíme podporovať práve tieto typy projektov.

V celej Európe sme svedkami rastúcej fragmentácie spoločnosti. Výzvy sú početné: ekonomické nerovnosti, sociálne vylúčenie, digitálne dezinformácie a politický extrémizmus. Nedávny vzostup populistických hnutí v Európe, ustupujúca pluralita médií a klesajúca dôvera v inštitúcie ukazujú, ako polarizácia podnecuje nespokojnosť. Tieto trendy oslabujú demokratické štruktúry a narúšajú sociálnu súdržnosť. Vtedy je občianska spoločnosť nielen súčasťou demokratického procesu, ale aj strážcom jeho odolnosti.

Organizácie občianskej spoločnosti už dlho stoja v popredí obrany demokratických hodnôt. Pôsobia ako sprostredkovatelia, ktorí prinášajú rôzne názory, bojujú proti dezinformáciám a podporujú informovanú verejnú diskusiu. Poskytujú platformu pre tých, ktorí sa cítia nevypočutí, a presadzujú inkluzívne politiky, ktoré preklenujú rozdiely, a nie ich prehlbujú. Prostredníctvom občianskej angažovanosti, diskusií založených na faktoch a iniciatív, ktoré podporujú toleranciu, občianska spoločnosť aktívne bojuje proti prúdom rozdeľovania.

EHSV je presvedčený, že posilnenie účasti a dialógu je jedinou cestou ako sa pohnúť vpred. Vidíme to v našej práci každý deň – naši členovia, ktorí zastupujú zamestnávateľov, odbory a mimovládne organizácie, sa zapájajú do ostrých diskusií, ale vždy s cieľom nájsť spoločnú reč. Naša sila spočíva v konsenze a tento model sa musí rozšíriť do celej Európy.

Občianska spoločnosť musí mať možnosť plnohodnotne sa podieľať na riešení polarizácie. Znamená to zabezpečiť pre ňu prístup k financovaniu, chrániť jej schopnosť slobodne pôsobiť a podporovať prostredie, v ktorom sa uznáva a oceňuje jej prínos k demokratickému životu. Je potrebné posilniť participačné mechanizmy, či už prostredníctvom konzultácií s občanmi, občianskych iniciatív alebo nástrojov deliberatívnej demokracie, aby sa zabezpečilo, že sa ľudia budú cítiť zapojení do rozhodovania.

Budúcnosť Európy závisí od toho, či sa jej občania budú cítiť zastúpení, angažovaní a vypočutí. Občianska spoločnosť nie je doplnkom demokracie, ale jej základom. Keďže žijeme v ére rozdelenia, musíme občianskej spoločnosti poskytnúť nástroje, uznanie a priestor, ktoré potrebuje na to, aby mohla naďalej chrániť naše demokratické hodnoty. Podporovaním dialógu, sociálneho začlenenia a boja proti extrémizmu môže byť občianska spoločnosť silou, ktorá z polarizácie ako zdroja konfliktov urobí hnaciu silu konštruktívnej diskusie a sociálneho pokroku.

Pracujme spoločne na tom, aby rozdelenie neurčovalo našu budúcnosť. Namiesto toho budujme Európu, v ktorej rôznorodosť názorov posilňuje našu jednotu, kde angažovanosť obnovuje dôveru a občianska spoločnosť vedie k prekonávaniu rozdielov.

Oliver Röpke

predseda EHSV

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

3. apríla 2025

Zabezpečiť sociálny dialóg v záujme zlepšenia kvality života a práce v regióne západného Balkánu, **Tirana (Albánsko)**

10. apríla 2025

Smerom k akčnému plánu EÚ pre zriedkavé choroby, **Varšava (Poľsko)**

29. – 30. apríla 2025

Plenárne zasadnutie EHSV

MIMORIADNY HOS?

Naším mimoriadnym hosťom je tentoraz francúzsky novinár, autor a odborník na obranu a zahraničnú politiku Nicolas Gros-Verheyde. Pre EHSV info analyzuje päť návrhov plánu ReArm Europe, ktorý nedávno predstavila Európska komisia s cieľom posilniť európsku obranu v čase rastúcich obáv o záväzok USA voči európskej bezpečnosti.

Nicolas Gros-Verheyde *sa novinárskej profesii venuje od roku 1989. Pracoval pre Ouest France, ARTE, LCI a France Culture ako spravodajca pri EÚ a NATO. V európskych kruhoch je známy a uznávaný pre svoje rozsiahle znalosti európskych záležitostí a zahraničnej a obrannej politiky. Je šéfredaktorom popredného a najkomplexnejšieho portálu o európskej obrane a diplomacii B2, ktorý založil v roku 2008. Spravuje ho neziskové združenie v podobe novinárskej asociácie a financovaný je z predplatného.*
https://club.bruxelles2.eu/

Je autorom kníh Défense européenne à l'heure de la guerre en Ukraine, La politique européenne de sécurité et de défense commune, Parce que l'Europe vaut bien une défense a Europe de la défense. Taktiež pôsobí ako politický komentátor pre LN4, France-Info a RTBF.

COPYRIGHT: NICOLAS GROS-VERHEYDE

PLÁN REARM EUROPE

Nicolas Gros-Verheyde

Plán ReArm Europe predstavila predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyen a schválilo 27 členských štátov na mimoriadnom samite 6. marca. Obsahuje päť hlavných návrhov, ktoré sú určite zaujímavé, mali by sa však ešte prediskutovať.

Prvým návrhom je flexibilita v rámci Paktu stability a rastu.

Komisia navrhuje aktivovať únikovú doložku Paktu stability a rastu, ktorá by členským štátom umožnila zvýšiť výdavky na obranu o 1,5 % HDP bez rizika, že by proti nim bol začatý postup pri nadmernom deficite. Očakávané úspory? Takmer 650 miliárd EUR za štyri roky. „Európa musí výrazne zvýšiť svoje výdavky na obranu“, tvrdí Ursula von der Leyen.

Druhým návrhom je nový nástroj na poskytovanie pôžičiek na obranu.

Tento nástroj by mal hodnotu 150 miliárd EUR a bol by financovaný prostredníctvom úverov z rozpočtu EÚ v rámci systému podobného makrofinančnej pomoci. Má sa využívať v prioritných oblastiach, v ktorých existujú vážne nedostatky: protivzdušná a protiraketová obrana (nemecká iniciatíva pre európsky štít

vzdušného priestoru), delostrelecké systémy, rakety a munícia, bezpilotné lietadlá a protidronové systémy, strategické prostriedky, ochrana kritickej infraštruktúry (aj v súvislosti s vesmírom), vojenská mobilita, kybernetika, umelá inteligencia a elektronický boj.

Na urýchlenie tohto procesu Komisia navrhuje použiť článok 122 zmluvy, podľa ktorého sa vo výnimočných prípadoch vyžaduje iba dohoda členských štátov v rámci Rady EÚ, pričom Európsky parlament je len informovaný. Ide o obchádzanie demokratického procesu, ktoré by mohlo byť spochybňované. Plán na posilnenie obrany Európy bol schválený na summite vo Versailles v marci 2022 – odvtedy ubehli tri roky. Sotva tu teda možno argumentovať „naliehavosťou“.

Tretím návrhom je využitie regionálnych fondov.

Komisia trvá na tom, že v krátkodobom horizonte môže Európska únia urobiť viac s európskym rozpočtom presunutím finančných prostriedkov z niektorých rozpočtových kapitol. Navrhuje, aby sa členským štátom poskytla možnosť využiť programy politiky súdržnosti na zvýšenie výdavkov na obranu, a chce uľahčiť proces dobrovoľných presunov do iných fondov EÚ na obranné účely.

Ide o výrazné zníženie v súčasnom viacročnom rozpočtovom rámci (2021 – 2027). Vyvstáva teda otázka: mali by sme obetovať sociálnu alebo regionálnu súdržnosť v záujme obrany? To si vyžaduje diskusiu.

Zároveň by sa mohla ďalej mobilizovať platforma STEP pre strategické technológie tým, že sa rozšíri na všetky technológie v sektore obrany. Ďalšou možnosťou je podľa Komisie zmiernenie existujúcich obmedzení, ako sú pravidlá hospodárskej súťaže alebo pravidlá predbežného financovania a spolufinancovania.

Štvrtým návrhom sú úvery od Európskej investičnej banky (EIB).

EIB a jej akcionári (členské štáty) opakovane vyjadrili svoj nesúhlas s akýmkoľvek ďalším posunom smerom k poskytovaniu úverov výlučne vojenskému sektoru a uprednostňujú dvojaké použitie. Komisia preto trvá na zmene politiky EIB.

Piatym návrhom je mobilizácia súkromného kapitálu.

Cieľom je poskytnúť podnikom pôsobiacim v obrannom priemysle čo najlepší prístup ku kapitálu a financiám, čo je pre toto odvetvie opakovaný problém. Táto myšlienka by mala byť zahrnutá do oznámenia o únii úspor a investícií.

TO THE POINT

K VECI

Člen EHSV Marcin Nowacki, spravodajca stanoviska Financovanie obrany v EÚ, vymenúva odporúčania EHSV na posilnenie bezpečnosti EÚ. Vzhľadom na rastúce bezpečnostné hrozby a zmeny v spojenectvách vyzýva EHSV na vytvorenie jednotného a silného obranného mechanizmu EÚ. Európa sa už nemôže spoliehať na dodávateľov zbraní z krajín mimo EÚ v takej miere ako doteraz. Nejde však len o to,

aby sa na obranu vynakladalo viac, ale aj o to, aby sa tieto prostriedky vynakladali rozumne a efektívne.

EURÓPSKA OBRANA: K?Ú?OM JE ROZUMNÉ A EFEKTÍVNE VYNAKLADANIE PROSTRIEDKOV

Marcin Nowacki

Keďže Európa musí reagovať na rýchlo sa meniacu geopolitickú situáciu, vyvstáva kľúčová otázka: ako môže Európska únia zaistiť svoju bezpečnosť v čoraz nestabilnejšom svete? V stanovisku na tému *Financovanie obrany v EÚ* predstavuje EHSV komplexný plán, ako posilniť bezpečnosť EÚ a pripraviť sa na súčasné aj budúce výzvy.

EHSV vypracoval toto stanovisko v čase, keď sa začali stupňovať bezpečnostné hrozby. V centre jeho odporúčaní je výzva na vytvorenie jednotného a účinného mechanizmu financovania obrany EÚ. Súčasné štruktúry financovania sú totiž neprimerané a je nevyhnutná ich zmena. Ak sa k financovaniu obrany nebude pristupovať koordinovanejšie, hrozí, že EÚ nedokáže ochrániť svoje záujmy. V stanovisku sa okrem iného upozorňuje na zistenie uvedené v správe Komisie *Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti*, že „78 % zo 75 miliárd EUR vynaložených krajinami EÚ na obstarávanie v oblasti obrany (...) smerovalo k dodávateľom z krajín mimo EÚ“. Túto rastúcu závislosť od externých dodávateľov nemožno ignorovať.

Nejde však len o to, aby sa na obranu vynakladalo viac, ale aj o to, aby sa tieto prostriedky vynakladali rozumne a efektívne. EHSV odporúča posilniť koordináciu medzi EÚ a NATO, zvýšiť finančné prostriedky na iniciatívy, ako je Európsky obranný fond a Európsky mierový nástroj (EPF), a zamerať sa na spoločné obstarávanie s cieľom zefektívniť využívanie zdrojov a znížiť náklady. Okrem toho sa EHSV zasadzuje za to, aby sa európski členovia NATO zaviazali vynakladať aspoň 2,5 % svojho HDP na obranu, čo by umožnilo Európe lepšie reagovať na aktuálne geopolitické hrozby. Takéto zvýšenie výdavkov zabezpečí, aby európski členovia NATO účinnejšie prispievali ku kolektívnej bezpečnosti, pričom si zachovajú úplnú zvrchovanosť nad svojimi ozbrojenými silami.

Okrem toho sú pre posilnenie obranných spôsobilostí EÚ dôležité iniciatívy, ako je akt na podporu výroby munície (ASAP) a nástroj na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania (EDIRPA). Toto úsilie umožní EÚ efektívne zoskupiť zdroje a zaistiť vojenskú aj civilnú pripravenosť.

Pre národnú bezpečnosť sú čoraz dôležitejšie výdobytky technologického pokroku vrátane umelej inteligencie, dronov a kybernetickej bezpečnosti. EHSV prízvukuje, že je nevyhnutné investovať do týchto oblastí, aby bola EÚ pripravená na nové hrozby. Spolupráca verejného a súkromného sektora je kľúčom k stimulovaniu inovácií, najmä v oblasti umelej inteligencie, dronov a systémov kybernetickej bezpečnosti.

EHSV zároveň v stanovisku vyzýva, aby sa zlepšila odolnosť obranného priemyselného ekosystému EÚ, a nabáda na intenzívnejšiu spoluprácu medzi podnikmi, MSP a vládami. Vďaka podpore inovácií a zaisteniu konkurencieschopnosti Európy sa zmenší závislosť od externých dodávateľov a vybuduje sebestačnejší obranný priemysel.

Okrem toho by sa nemalo zabúdať ani na regionálne iniciatívy v rámci EÚ. Posilnenie regionálnej spolupráce pomôže prispôsobiť obranné stratégie špecifickým bezpečnostným výzvam, ktorým čelia jednotlivé členské štáty. Týmto prístupom možno dosiahnuť, aby sa regionálne problémy vhodne riešili v širšom rámci EÚ.

Posilnenie obrany EÚ nie je len otázkou bezpečnosti, ide tu aj o presadzovanie hodnôt EÚ. Sme presvedčení, že ak bude EÚ postupovať podľa plánu načrtnutého v našom stanovisku, dokáže si zabezpečiť budúcnosť a ochrániť mier na svojom území a svoje hospodárske záujmy.

JEDNA OTÁZKA PRE...

Opýtali sme sa Javiera Garata Péreza, spravodajcu stanoviska EHSV na tému *Odporúčania občianskej spoločnosti týkajúce sa Európskeho paktu o oceánoch*, na najdôležitejšie odporúčania EHSV týkajúce sa iniciatívy Európskej komisie, ktorá stanovuje komplexnú víziu všetkých politík súvisiacich s oceánmi. Aké konkrétne opatrenia treba prijať na ochranu oceánov pred devastáciou a znečistením a na zachovanie ich biodiverzity? Aké sú najväčšie hrozby pre priaznivý stav oceánov a aké riešenia výbor navrhuje?

VÍZIA EHSV PRE EURÓPSKY PAKT O OCEÁNOCH – KONCEPCIA PRE KONKURENCIESCHOPNOS?, ODOLNOS? A PROSPERITU

Javier Garat Pérez

Európsky hospodársky a sociálny výbor v reakcii na iniciatívu predsedníčky Ursuly von der Leyen týkajúcu sa európskeho paktu o oceánoch predložil kľúčové odporúčania s cieľom presadzovať komplexný a vyvážený prístup k správe oceánov. Jeho vízia sa zameriava na zabezpečenie zdravých a produktívnych oceánov, podporu modrej ekonomiky EÚ, posilnenie morského výskumu a inovácií a ochranu morských ekosystémov pre budúce generácie.

Uvoľnenie potenciálu modrého hospodárstva

EHSV zdôrazňuje, že je dôležité rozvíjať silné a konkurencieschopné modré hospodárstvo. Zahŕňa to zjednodušenie regulačných rámcov, zabezpečenie strategickej autonómie, podporu inovácií a pokrok smerom k dekarbonizácii.

V záujme zabezpečenia prosperujúcej budúcnosti námorného priemyslu EHSV odporúča naliehavo investovať do e-palív, výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori a inovatívnych námorných technológií. Okrem toho vytvorenie silného námorného klastra s jasnými cieľmi udržateľnosti pomôže udržať vedúce postavenie Európy v námornom priemysle. Preto je nevyhnutné vytvoriť „Priemyselnú alianciu pre hodnotové reťazce modrého hospodárstva“ a posilniť stratégiu námornej bezpečnosti EÚ.

Navyše výbor odporúča, aby sa prehodnotili existujúce politiky, ako je napríklad spoločná rybárska politika. Udržateľný rybolov by sa mal neustále podporovať, pričom závislosť od morských plodov by sa mala znižovať. Dovoz by mal podliehať rovnakým sociálnym a environmentálnym normám. EHSV tiež naliehavo vyzýva Komisiu, aby do roku 2026 vypracovala akčný plán EÚ pre modré potraviny.

Zlepšovanie poznatkov, výskumu a inovácií v súvislosti s morským prostredím

EHSV sa zasadzuje za zvýšenie financovania morského výskumu a inovácií v oblasti morí a zdôrazňuje, že je potrebná globálna vedecká tímová práca a lepšie technológie v námornom sektore. Na dosiahnutie tohto cieľa EHSV navrhuje zriadiť centrá modrého hospodárstva a vytvoriť európske stredisko pre monitorovanie oceánov.

Zvýšenie investícií a financovania udržateľnosti oceánov

Výbor zdôrazňuje, že je potrebné zmobilizovať značné verejné a súkromné finančné prostriedky na podporu cieľa udržateľného rozvoja č. 14 (Život pod vodou). Na tento účel by sa mali v rámci programov financovania EÚ, ako je Horizont Európa, vytvoriť osobitné rozpočtové položky pre projekty týkajúce sa oceánov. Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ENFAF) by mal tiež dostať väčšiu finančnú pomoc na podporu konkurencieschopných a dekarbonizovaných odvetví.

Sociálne inkluzívny a spravodlivý prechod

Odolné námorné hospodárstvo musí zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie s pracovníkmi v tomto odvetví. EHSV odporúča opatrenia, ktorými sa bude riešiť nedostatok pracovných síl, podnecovať generačná výmena a poskytovať možnosť rekvalifikácie. Na ochranu pracovníkov, najmä tých, ktorí nemôžu prejsť na nové pracovné miesta v dôsledku technologických zmien, sú potrebné komplexné systémy sociálnej podpory.

Zabezpečiť zdravé a odolné oceány

Naše oceány sú vystavené mnohým hrozbám v dôsledku zmeny klímy, znečistenia, plastov a ľudského tlaku. EHSV preto požaduje zintenzívnenie úsilia o obnovu a ochranu morí a udržateľnú ochranu v súlade s globálnymi záväzkami v oblasti biodiverzity. Dosiahnutie „dobrého environmentálneho stavu“ má tiež zásadný význam pre hospodársku stabilitu a odolnosť voči zmene klímy. Okrem toho je potrebné urýchlene investovať do zelenej infraštruktúry, znižovania znečistenia a európskeho plánu adaptácie na zmenu klímy a zároveň posilniť vedúce postavenie EÚ v celosvetovej správe morí.

Zabezpečiť komplexný rámec správy oceánov

EHSV požaduje regionálnu spoluprácu s miestnymi spoločenstvami, aby sa zachoval súlad politík s cieľom zvýšiť hospodársku prosperitu a zároveň rešpektovať limity našej planéty. Taktiež presadzuje lepšie medzinárodné dohody, silnejšiu diplomaciu EÚ v oblasti správy oceánov a špecializované pracovné skupiny

zamerané na námornú dopravu v rámci inštitúcií EÚ.

EHSV tiež odporúča zlepšiť námorné územné plánovanie, aby sa dosiahla rovnováha medzi rôznymi záujmami, napríklad medzi rozširovaním výroby energie na mori a rybolovom a akvakultúrou. Cieľom je podporiť spolužitie a udržateľnosť a zároveň zabezpečiť, aby sa tradičné rybárske komunity zachovali a podieľali na rozhodovaní.

AKTUALITY EHSV

Ob?ianska spolo?nos? pod pa?bou: pre?o musí EÚ kona? teraz

Organizácie občianskej spoločnosti sú v Európe a Amerike vystavené útokom. EÚ musí okamžite konať na ich obranu a ochranu demokracie. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) počas diskusie na plenárnom zasadnutí pri príležitosti Medzinárodného dňa mimovládnych organizácií vyslal jasný signál: organizácie občianskej spoločnosti bojujú v prvej línii za ochranu demokracie. Keďže škrty vo financovaní ohrozujú ich prežitie, EÚ musí okamžite prijať opatrenia na ich ochranu a podporu.

EHSV usporiadal 27. februára diskusiu na tému *EÚ a občianska spoločnosť: Posilnenie demokracie a účasti*, v rámci ktorej mali zástupcovia a odborníci z organizácií občianskej spoločnosti a poslanci Európskeho parlamentu (EP) možnosť diskutovať a hodnotiť úlohu organizácií občianskej spoločnosti v tejto dôležitej oblasti.

Raquel García Hermida-Van Der Walle, poslankyňa Európskeho parlamentu za Renew Europe, poukázala na to, že organizácie občianskej spoločnosti často prispievajú k zachovávaniu systému bŕzd a protiváh. Organizácie občianskej spoločnosti poskytujú aj rôzne metódy sociálnej interakcie, ktoré môžu nahrádzať chýbajúce služby štátu. Sú ako prvé terčom útokov, pretože pre niektoré vlády môžu byť politicky nepohodlné.

Nicholas Aiossa, riaditeľ Transparency International Europe, uviedol, že „v Európskom parlamente prebieha organizovaná politická kampaň s cieľom zdiskreditovať organizácie občianskej spoločnosti, odobrať im financovanie a narušiť ich úlohu a funkciu. Neboli zistené žiadne dôkazy o finančných nezrovnalostiach.“

V januári stredopravá Európska ľudová strana (EPP) v Európskom parlamente obvinila environmentálne a klimatické mimovládne organizácie z toho, že ich financuje Európska komisia, aby lobovali v Parlamente, iných inštitúciách EÚ a u poslancov a poslankýň Európskeho parlamentu, čo medzi európskymi

organizáciami občianskej spoločnosti vyvolalo pobúrenie.

Kritika organizácií občianskej spoločnosti nie je ničím novým, ale nedávne útoky boli umocnené falošnými správami a dezinformáciami. Ako uviedla **Brikena Xhomaqi**, spolupredsedníčka kontaktnej skupiny EHSV, táto situácia je výzvou pre všetky organizácie občianskej spoločnosti, aby sa spojili a dosiahli zmenu. „Ľudia by mali vedieť, že väčšina organizácií občianskej spoločnosti je závislá od dobrovoľníckej práce, takže neplytváme peniazmi daňových poplatníkov.“

Účastníci tiež vyzvali Európsku komisiu, aby sa k tejto téme vyjadrila dôraznejšie, a navrhli niekoľko riešení na posilnenie úlohy organizácií občianskej spoločnosti.

García Hermida-Van Der Walle sa vyjadrila, že sa bude zasadzovať za to, aby sa v správe o právnom štáte a mechanizme podmienenosti vo väčšej miere uznala a posilnila úloha organizácií občianskej spoločnosti, čo je základnou podmienkou.

Poslanec Európskeho parlamentu **Michał Wawrykiewicz** uviedol, že jeho poslaním je zvyšovať povedomie o týchto zásadných témach v rámci svojej skupiny. Za dôležité považuje tiež, aby rozhodovacie orgány vedeli o tom, že organizácie občianskej spoločnosti a mimovládne organizácie pôsobia v teréne a poskytujú dôležité služby, ktoré priamo ovplyvňujú životy ľudí.

Predseda EHSV **Oliver Röpke** podporil postoje zástupcov organizácií občianskej spoločnosti a uviedol: „Musíme sa brániť snahám o delegitimizáciu týchto organizácií alebo o obmedzenie ich prístupu k zdrojom nevyhnutným pre demokratickú participáciu. Vzhľadom na obmedzovanie financovania a rastúci politický tlak je zrejmé, že organizácie občianskej spoločnosti potrebujú silnejšiu a predvídateľnejšiu podporu, aby mohli pokračovať vo svojej mimoriadne dôležitej práci.“ (at)

Výzvy sú obrovské, ale sila ob?ianskej spolo?nosti tiež

Viac ako 800 účastníkov z občianskych organizácií a zainteresovaných strán z celej Európy vrátane mládežníckych organizácií, mimovládnych organizácií a novinárov sa zúčastnilo na podujatí Týždeň občianskej spoločnosti, ktorý usporiadal Európsky hospodársky a sociálny výbor od 17. do 20. marca 2025. Na úvodnom zasadnutí sa zdôraznila otázka ochrany občianskeho priestoru prostredníctvom právnych krokov a potvrdila kľúčová úloha občianskych spoločností: vyvodzovať zodpovednosť voči moci, prepájať, podporovať sociálnu odolnosť a dávať hlas tým, ktorí sú príliš často opomínaní.

Témou Týždňa občianskej spoločnosti v roku 2025 bolo *posilnenie súdržnosti a účasti v polarizovaných spoločnostiach*. Cieľom podujatia bolo prostredníctvom troch hlavných iniciatív – panelových diskusií kontaktnej skupiny, európskej iniciatívy občanov a Ceny pre občiansku spoločnosť:

- diskutova? o otázke rastúcej polarizácie, ktorú v posledných rokoch umocnili dôsledky finan?nej krízy, zmena klímy a ?oraz vä?šia nerovnos? príjmov,
- zdôrazni? k?ú?ovú úlohu, ktorú v tejto súvislosti môže zohráva? ob?ianska spolo?nos?,
- zozbiera? riešenia a požiadavky ob?ianskej spolo?nosti pre tvorcov politík EÚ s cie?om pomôc? depolarizova? Európu posilnením spolo?enskej súdržnosti a demokratickej ú?asti v k?ú?ových oblastiach pre spolo?nos?.

Predseda EHSV **Oliver Röpke** vo svojom úvodnom prejave zdôraznil: „Občianska spoločnosť musí prijať túto výzvu. Účasť, dialóg a solidarita nie sú len ideálmi, ale základom odolnej a zjednotenej Európy. Stretávame sa počas Týždňa občianskej spoločnosti a pri tejto príležitosti potvrďme svoj záväzok k inklúzii a aktívnemu občianstvu. Silná demokracia nezávisí len od inštitúcií, ale aj od angažovanosti všetkých občanov.“

Profesorka politických a sociálnych vied na City Saint George's, University of London **Albena Azmanova** vo svojom hlavnom príhovore hovorila o rastúcej ekonomickej neistote, ktorej čelí väčšina ľudí, a tento fenomén nazvala „epidémiou neistoty“. Vysvetlila, prečo občianska spoločnosť zohráva prelomovú úlohu v tak neistých časoch.

„V dôsledku obrovskej ekonomickej neistoty stratila väčšina ľudí chuť bojovať. Občianska spoločnosť má vôľu bojovať. Aktivistov občianskej spoločnosti poháňa zmysel pre dosiahnutie cieľa, ktorý je definovaný konkrétnym problémom. Sú ako viditeľné nohy a ruky demokracie,“ doplnila.

Ako to vyjadril podpredseda Európskeho parlamentu **Younous Omarjee**: „V tomto kontexte rastúceho individualizmu potrebujeme občiansku spoločnosť ako spojivo medzi občanmi a ako hradbu proti šíriacim sa krajne pravicovým myšlienkam“.

O kľúčovej úlohe mimovládnych organizácií v oblasti sociálnej odolnosti a ich podpore pre zraniteľné a marginalizované skupiny hovorila ministerka pre občiansku spoločnosť a zástupkyňa poľského predsedníctva EÚ **Adriana Porowska**, ktorá sa tiež podelila o skúsenosti s tým, ako občianska spoločnosť v Poľsku zabezpečuje národnú odolnosť.

Spolupredsedníčka kontaktnej skupiny EHSV pre európske organizácie a siete občianskej spoločnosti **Brikena Xhomaqi** zdôraznila, že jednota v rozmanitosti, hrdé motto EÚ, sa buduje od najnižšej úrovne. Uviedla však, že organizácie občianskej spoločnosti a mimovládne organizácie sú vystavené útokom a ich financovanie a úloha sú spochybňované. „Organizácie občianskej spoločnosti nemôžu fungovať bez zdrojov. Potrebujeme inštitúcie na ochranu občianskej spoločnosti; potrebujeme právnu ochranu občianskeho priestoru, aby sme udržali našu spoločnosť celistvú a jednotnú v rozmanitosti.“

Slovenská debatná asociácia vyhrala 15. cenu EHSV pre ob?iansku spolo?nos? venovanú boju proti škodlivej polarizácii

Hlavná cena EHSV pre občiansku spoločnosť vyzdvihuje mimoriadny prínos občianskej spoločnosti k zachovaniu a

posilneniu európskej identity a občianstva. Cena je každý rok venovaná inej téme naliehavého spoločenského významu, ktorá súvisí s prácou EHSV.

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) 20. marca ocenil tri organizácie občianskej spoločnosti zo Slovenska, Belgicka a Francúzska za ich prelomové projekty, ktoré sa zaoberajú problémom rastúcej miery škodlivej polarizácie v Európskej únii.

Finančná odmena v celkovej výške 32 000 EUR sa rozdelila medzi troch finalistov.

EHSV udelil **hlavnú cenu** vo výške 14 000 EUR Slovenskej debatnej asociácii za *Olympiádu kritického myslenia*, priekopnícku iniciatívu, ktorá buduje odolnosť slovenskej mládeže voči dezinformáciám. V rámci tohto projektu prebieha súťaž žiakov v troch vekových kategóriách, ktorých úlohou je popasovať sa s výzvami reálneho sveta médií a posúdiť dôveryhodnosť nájdeného obsahu.

Ďalší dvaja finalisti dostali po 9 000 EUR:

Druhú cenu získali **Reporters d'Espoirs** z Francúzska za iniciatívu *Prix Européen Jeunes Reporters d'Espoirs*, čo je vzdelávací program vo francúzskom jazyku orientovaný na žurnalistiku založenú na riešeniach.

Tretia cena patrí **FEC Diversité asbl** z Belgicka za projekt „ESCAPE GAME EXTREME DROITE pour se désintoxiquer," pútavú hru, v ktorej sa bojuje proti krajne pravicovým ideológiám.

Stručne o 15. ročníku Ceny EHSV pre občiansku spoločnosť

V 15. ročníku Ceny EHSV pre občiansku spoločnosť sa vyzdvihli neziskové projekty pod vedením jednotlivcov, súkromných spoločností a organizácií občianskej spoločnosti, ktoré pomáhajú bojovať proti škodlivej polarizácii v Európskej únii.

V posledných rokoch zasiahli Európu viaceré krízy, počnúc útočnou vojnou Ruska na Ukrajine a pokračujúc nárastom cien energie a životných nákladov a pretrvávajúcimi hospodárskymi a sociálnymi dôsledkami pandémie ochorenia COVID-19. Takéto krízy môžu narušiť dôveru vo verejné inštitúcie a spôsobiť škodlivú polarizáciu v celej spoločnosti.

Hoci polarizácia môže byť súčasťou otvorenej, pluralitnej spoločnosti, rastúci populizmus a negatívna polarizácia predstavujú pre európske demokracie významné výzvy. Európa takisto čelí pokračujúcemu trieštenu tradičného mediálneho prostredia, rastúcim dezinformáciám a útokom na slobodu médií, a to všetko predstavuje ďalšiu hrozbu pre demokratické hodnoty.

Tohtoroční víťazi boli vybraní z početnej a pestrej škály viac ako 50 príspevkov z 15 členských štátov. Víťazné projekty boli vybrané pre ich mimoriadnu tvorivosť, nadšenie a odhodlanie v boji proti škodlivej polarizácii v európskej spoločnosti.

Podpredseda EHSV pre komunikáciu**Aurel Laurenţiu Plosceanu** pri udeľovaní cien uviedol: „Organizovaná občianska spoločnosť zohráva zásadnú úlohu pri ochrane európskej demokracie, čo opäť potvrdili tohtoročné pozoruhodné projekty uchádzačov so širokým záberom".

Geopolitická budúcnos? EÚ tri roky po tom, ako Rusko za?alo vojnu proti Ukrajine

Ubehli tri roky od začiatku brutálnej a nevyprovokovanej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, ktorou napadlo nielen suverénny štát, ale aj základné hodnoty demokracie, ľudskej dôstojnosti a medzinárodného poriadku založeného na pravidlách, a my stojíme solidárne bok po boku s ukrajinským ľudom, uviedol predseda EHSV Oliver Röpke vo vyhlásení vydanom na februárovom plenárnom zasadnutí EHSV.

Od prvého dňa tejto invázie stojíme pri Ukrajine – nielen symbolicky, ale aj konkrétnymi činmi. Dnes opätovne potvrdzujeme svoj neochvejný záväzok podporovať zvrchovanosť, demokraciu a európsku budúcnosť Ukrajiny. Vyzývame EÚ, aby zachovala a posilnila svoju politickú, hospodársku, humanitárnu a vojenskú podporu.

Ukrajinský ľud preukázal mimoriadnu odvahu a odolnosť pri obrane svojej krajiny a zásad, ktoré nás ako Európanov spájajú. Od prvého dňa tejto invázie EHSV, jeho členovia a členky a európska občianska spoločnosť, ktorú zastupuje, stoja na strane Ukrajiny, a to nielen symbolicky, ale aj konkrétnymi činmi.

V čase rastúcej geopolitickej neistoty sú nedávne vyhlásenia predstaviteľov USA spochybňujúce záväzok NATO v oblasti kolektívnej obrany veľmi znepokojujúce. Európa si nemôže dovoliť len nečinne prihliadať.

Ukrajina bojuje nielen o svoje prežitie, ale aj za bezpečnosť celého európskeho kontinentu.

EHSV naliehavo vyzýva vedúcich predstaviteľov EÚ, aby využili túto príležitosť na posilnenie európskych bezpečnostných a obranných kapacít, nové vymedzenie strategickej autonómie, obranu multilateralizmu a prehĺbenie spolupráce s OSN a zároveň na vytvorenie silnejších globálnych partnerstiev s demokratickými spojencami mimo Európy.

Európa musí konať teraz.

Nerozhodnosť neprichádza do úvahy. Autokratom a agresorom váhanie vyhovuje.

Demokracie musia zaujať jednotný a pevný postoj.

EHSV vyzýva EÚ, aby posilnila svoju strategickú autonómiu, bránila demokraciu a základné práva a rozhodne stála na strane Ukrajiny. Nastal čas na strategické geopolitické kroky EÚ.

Celé vyhlásenie si môžete prečítať tu. (at)

Priorita po?ského predsedníctva: posilnenie európskej bezpe?nosti a udržanie jednoty Európy

Hlavnou úlohou súčasného poľského predsedníctva Rady Európskej únie bude udržať jednotnú Európu, ktorá napreduje a prijíma rýchle rozhodnutia

Na februárovom plenárnom zasadnutí Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru sa uskutočnila diskusia o prioritách poľského predsedníctva EÚ, na ktorej sa zúčastnila **Magdalena Sobkowiak-Czarnecka**, zástupkyňa poľského štátneho tajomníka pre záležitosti Európskej únie.

V súvislosti s vonkajšou bezpečnosťou EÚ a najmä s agresívnou vojnou proti Ukrajine pani Sobkowiak-Czarnecka vyhlásila, že „naším cieľom je pokračovať v pomoci Ukrajine a zachovať jednotu v rámci EÚ.“ Za jeden z prvých úspechov poľského predsedníctva označila 16. balík sankcií voči Rusku.

Predseda EHSV **Oliver Röpke** zdôraznil, že Poľsko preberá rotujúce predsedníctvo EÚ v čase, keď ju sužujú náročné výzvy, ako sú geopolitické napätie a energetická kríza.

Dodal, že „dnešná diskusia opätovne potvrdila rozhodujúci význam stability, odolnosti a jednoty pri formovaní budúcnosti Európskej únie. Priority poľského predsedníctva sú v úzkom súlade s našimi spoločnými ambíciami, najmä pokiaľ ide o podporu viacrozmerného prístupu k bezpečnosti. Náš záväzok konať rozhodne a v spolupráci je v čase celosvetovej neistoty naďalej neochvejný.“

Poľské predsedníctvo Rady EÚ sa bude v súlade s mottom „Bezpečnosť, Európa!“ venovať siedmim stránkam bezpečnosti – vonkajšej, vnútornej, hospodárskej, potravinovej, energetickej, zdravotnej a informačnej.

V posledných mesiacoch bola spolupráca medzi výborom a poľským predsedníctvom silná a produktívna. EHSV vypracoval 15 prieskumných stanovísk, ktoré už boli alebo čoskoro budú prijaté. (mp)

Copyright: NATO

Pre posilnenie európskej obrany sú k?ú?ové odvážne investície a spolupráca s NATO

Vzhľadom na rastúce bezpečnostné hrozby Európa naliehavo potrebuje jednotnú stratégiu financovania obrany. V reakcii na žiadosť nadchádzajúceho poľského predsedníctva EÚ prijal EHSV stanovisko, v ktorom vyzýva na odvážne kroky: zvýšenie investícií do moderných systémov, prehĺbenie spolupráce s NATO a zvýšenie financovania vo finančnom rámci EÚ.

Bezpečnostné riziká Európy sa neustále zvyšujú, čo odhaľuje jej závislosť od externých dodávateľov obrany – 78 % zo 75 miliárd EUR, ktoré krajiny EÚ vynaložili na obranné obstarávanie za jeden rok, išlo dodávateľom

mimo EÚ. Posilnenie európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB) má zásadný význam pre zníženie tejto závislosti.

„Mechanizmy financovania obrany EÚ sa musia prepracovať, aby reagovali na súčasné výzvy," vysvetľuje **Marcin Nowacki**, spravodajca stanoviska EHSV na tému *Financovanie obrany v EÚ*. „Existujúce rozpočtové pravidlá obmedzujú vojenské výdavky, a hoci iniciatívy ako Európsky obranný fond a Európsky mierový nástroj predstavujú pokrok, stále nepostačujú na riešenie rozsahu súčasných hrozieb."

Spolupráca v rámci NATO je nevyhnutná pre interoperabilitu a jednotnú stratégiu. Odolnosť sa zvýši spoločným obstarávaním, partnerstvami v oblasti kybernetickej a vesmírnej bezpečnosti a realizáciou satelitného projektu IRIS2. Financovanie obrany musí byť v súlade so širšími prioritami EÚ bez toho, aby boli ohrozené sociálne a environmentálne ciele. Strategické investície, inovácie a dlhodobé plánovanie sú zásadné pre zaistenie bezpečnosti a autonómie Európy. (tk)

Od slov k ?inom: EHSV ur?uje priority v boji proti rodovej nerovnosti a násiliu páchanému na ženách

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) usporiadal fórum na vysokej úrovni o právach žien, na ktorom zazneli hlasy popredných predstaviteľov s cieľom riešiť naliehavé otázky týkajúce sa práv žien a načrtnúť kľúčové priority pred nadchádzajúcim zasadnutím Komisie OSN pre postavenie žien.

Posolstvo fóra EHSV na vysokej úrovni o právach žien bolo jasné: dosiahol sa pokrok, no stále to nestačí. Hoci EÚ prijala opatrenia na ochranu žien a dievčat, štrukturálne formy nerovnosti, rodové stereotypy a odmietavé postoje voči právam žien naďalej ohrozujú ťažko dosiahnuté úspechy v Európe. Kým budú pretrvávať štrukturálne prekážky, plné zapojenie žien do spoločnosti bude obmedzené.

Na fóre na vysokej úrovni, ktoré sa konalo 26. februára počas plenárneho zasadnutia EHSV, bola prítomná predsedníčka skupiny ad hoc EHSV Rovnosť **Sif Holst**, predseda EHSV **Oliver Röpke**, európska komisárka pre pripravenosť, krízové riadenie a rovnosť **Hadja Lahbib**, ako aj riaditeľka Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť **Carlien Scheele**, riaditeľka bruselskej kancelárie OSN Ženy **Florence Raes**, zástupkyňa EÚ v Združení podnikateliek Turecka (KAGIDER) **Ayşe Yürekli** , generálna tajomníčka Európskej ženskej lobby **Mary Collins** a hlavný odborný referent v asociácii ILGA **Cianán Russel**.

V rámci fóra prebehli dve dynamické panelové diskusie, ktoré sa zaoberali naliehavými výzvami v oblasti rodovej rovnosti a z ktorých každá nadväzovala na kľúčové stanoviská EHSV prijaté počas zasadnutia. Stretli sa tu experti, obhajcovia a tvorcovia politík, aby sa podelili o poznatky, navrhli riešenia a posilnili záväzky v oblasti presadzovania práv žien v Európe aj mimo nej.

Prvá panelová diskusia sa zamerala na nadchádzajúce 69. zasadnutie Komisie OSN pre postavenie žien (UNCSW69), zatiaľ čo druhá sa zaoberala témou násilia páchaného na ženách a dievčatách ako otázky ľudských práv. Po skončení fóra boli v pléne prijaté aj dve súvisiace stanoviská: Príspevok EHSV k prioritám EÚ na 69. zasadnutí UNCSW a Násilie páchané na ženách ako otázka ľudských práv. (lm)

69. zasadnutie Komisie OSN pre postavenie žien: EHSV a AU ECOSOCC potvrdili svoj záväzok presadzova? rodovú rovnos?

Pri príležitosti 69. zasadnutia Komisie Organizácie Spojených národov pre postavenie žien (CSW69) v New Yorku Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) a Hospodárska, sociálna a kultúrna rada Africkej únie (AU ECOSOCC) opätovne potvrdili svoje pevné odhodlanie presadzovať rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien.

V čase, keď si medzinárodné spoločenstvo pripomína 30. výročie Pekinskej deklarácie a Pekinskej akčnej platformy, EHSV a AU ECOSOCC uznávajú, že sa dosiahol pokrok, zároveň však upozorňujú na pretrvávajúce výzvy, ktoré naďalej bránia úplnej rodovej rovnosti.

Vo svojom druhom spoločnom vyhlásení zdôrazňujú kľúčové priority, ako je dosiahnuť zvýšenie počtu žien vo vedúcich pozíciách pomocou rodových kvót, medzinárodnými dohovormi skoncovať s rodovo motivovaným násilím, preklenúť digitálne rodové rozdiely a podporovať posilnenie ekonomického postavenia žien.

Okrem toho naliehavo žiadajú zaviesť účinnejšie opatrenia, pokiaľ ide o neplatenú opatrovateľskú prácu, zapojenie žien do mierového úsilia a tvorbu politiky založenú na údajoch. Vyzdvihujú tiež význam globálnej spolupráce v snahe odstrániť systémové nerovnosti a presadiť práva žien. EHSV zároveň vyzýva EÚ, aby bojovala proti rodovo motivovanému násiliu, zabezpečila rodovú paritu a obhajovala úlohu občianskej spoločnosti pri presadzovaní rovnosti.

Predseda EHSV **Oliver Röpke** pri tejto príležitosti uviedol: „Od prijatia Pekinskej deklarácie ubehlo 30 rokov, preto je načase premeniť slová na činy. Rodová rovnosť nie je výsadou, ale základným právom, ktoré musí byť v udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti zaručené. EHSV je pevne odhodlaný pokračovať vo svojom úsilí o odstránenie prekážok, aby sa zaistila plná účasť žien na rozhodovaní a posilnilo ich ekonomické postavenie. Vlády, inštitúcie a občianska spoločnosť musia teraz urobiť rozhodné kroky, pretože bez zodpovednosti niet rovnosti.“

Komisia pre postavenie žien je hlavným medzinárodným a medzivládnym orgánom, ktorý bojuje za rodovú rovnosť. Na najväčšom výročnom zhromaždení OSN zameranom na posilnenie postavenia žien sa EHSV zúčastnil už druhýkrát. (tk)

Priemyselná stratégia EÚ potrebuje naliehavé opatrenia

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) naliehavo vyzýva EÚ, aby zaviedla silnú priemyselnú stratégiu, ktorá zvýši konkurencieschopnosť, vytvorí kvalitné pracovné miesta a bude v súlade so Zelenou dohodou. Ak má byť táto stratégia úspešná, musí byť pozorne monitorovaná a

prispôsobená novým výzvam.

„Európa čelí vážnemu riziku deindustrializácie. Priemysel a opatrenia v oblasti klímy musia ísť ruka v ruke," uviedol **Andrea Mone**, spravodajca stanoviska EHSV na tému Budúcnosť priemyslu v EÚ vzhľadom na vysoké ceny energie a náklady na transformáciu, ktoré bolo prijaté na februárovom plenárnom zasadnutí.

EHSV v stanovisku poukazuje na potrebu silného hospodárskeho a regulačného rámca, ktorý by riešil vysoké náklady na energiu a suroviny, výzvy spojené s investíciami do zelenej transformácie, nedostatky v infraštruktúre, nedostatok zručností a slabý vnútorný dopyt. Politika konkurencieschopnosti zameraná na investície a inovácie je nevyhnutná na podporu sociálnej a územnej súdržnosti.

Výzva EHSV na prijatie naliehavých opatrení prichádza v čase rastúcich obáv o hospodársku bezpečnosť Európy a jej vonkajšiu závislosť. V ére takejto rastúcej geopolitickej a obchodnej neistoty je pre zachovanie priemyselnej udržateľnosti v kontexte asymetrických cieľov dekarbonizácie, globálnej nadmernej kapacity a rastúceho obchodného napätia potrebná odolná obchodná politika EÚ. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutná väčšia autonómia pri zabezpečovaní kritických surovín.

Ako sa zdôrazňuje v správe Maria Draghiho, zásadný význam má zvýšenie objemu investícií a reformy v oblasti riadenia. Unifikovaný jednotný trh, najmä v energetickej oblasti, posilní hospodárstvo EÚ. Priemyselnú transformáciu podporí zníženie regulačného zaťaženia, zdokonalenie rámcov trhu s elektrinou a zlepšenie finančných nástrojov, ako sú zmluvy o nákupe elektriny.

Spravodlivá transformácia si vyžaduje intenzívny sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie. Priemyselná politika sa musí zosúladiť so stratégiami v oblasti vzdelávania a pracovnej sily a zároveň klásť dôraz na výskum, inovácie a rozvoj zručností. Investície do energetickej infraštruktúry, obnoviteľných zdrojov energie a iniciatív obehového hospodárstva pomôžu dosiahnuť ciele v oblasti klímy.

EHSV tiež prijal doplňujúce stanovisko na tému Budúcnosť energeticky náročných priemyselných odvetví EÚ, v ktorom navrhol prispôsobené riešenia na zabezpečenie ich dlhodobej udržateľnosti. Pre priemyselnú budúcnosť EÚ je veľmi dôležité riešiť konkrétne výzvy, ktorým čelia. (ll)

EÚ potrebuje spravodlivejšie a jednoduchšie pravidlá, aby zostala konkurencieschopná

Prekročením hraníc v EÚ sa podniky strácajú v labyrinte protichodných pravidiel a administratívnych formalít v oblasti DPH, čo zvyšuje náklady. Malé a stredné podniky (MSP) musia dodržiavať neprimerané množstvo predpisov, čo sťažuje ich expanziu a konkurencieschopnosť. EHSV v dvoch stanoviskách prijatých na februárovom plenárnom zasadnutí nadväzujúcich na správy Enrica Lettu a Maria Draghiho žiada urgentné reformy. Navrhuje harmonizáciu finančných predpisov, vykazovanie využitím umelej inteligencie a koordináciu priemyselnej politiky.

„Jednotný trh je pilierom európskej hospodárskej prosperity, naďalej je však neúplný v kľúčových odvetviach, ako sú financie, energetika a digitálne služby," uviedol predseda EHSV **Oliver Röpke**. „Dnešná diskusia ukazuje, že sú naliehavo potrebné reformy, ktorými sa odstránia prekážky a posilní sektor služieb a zároveň sa pre podniky v celej EÚ zabezpečia rovnaké podmienky."

Komisárka pre finančné služby a úniu úspor a investícií **Maria Luís Albuquerque** túto výzvu podporila: „Mojou víziou pre úniu úspor a investícií je zabezpečenie bohatstva pre našich občanov a rastu pre naše podniky tým, že ich spojíme v bezpečnom, konkurencieschopnom, dobre regulovanom a dobre kontrolovanom prostredí."

EHSV vo svojich stanoviskách poukázal na dve kritické výzvy pre konkurencieschopnosť: fragmentáciu jednotného trhu, na ktorú upozornili správy Enrica Lettu a Maria Draghiho, a nadmernú byrokraciu, ktorá zaťažuje najmä MSP. Oba tieto faktory brzdia inovácie a hospodársky rast.

V čom spočíva problém?

Podniky v celej Európe sú nadmerne zaťažené zložitými a prekrývajúcimi sa predpismi. To si vyžaduje čas a peniaze, spomaľuje realizáciu Zelenej dohody a obmedzuje prístup stredných podnikov k financovaniu. Dôsledkom je frustrácia v podnikoch, vyššie náklady pre spotrebiteľov a slabší hospodársky rast.

Okrem regulačného zaťaženia čelí Európa hlbším štrukturálnym výzvam, ktoré oslabujú jej konkurencieschopnosť. Pomalý pokrok pri dobudovaní jednotného trhu, rozdiely v digitálnej a energetickej infraštruktúre a chýbajúca koordinácia priemyselnej politiky obmedzujú schopnosť EÚ konkurovať na celosvetovej úrovni. Zatiaľ čo iné hospodárske bloky sa rýchlo vyvíjajú s cieľom prilákať investície a podporiť inovácie, Európe hrozí, že zaostane.

Ako to vyriešiť?

Na posilnenie konkurencieschopnosti je potrebný komplexný prístup, ktorý zahŕňa odstránenie prekážok v hlavných odvetviach, ako sú financie a energetika, urýchlenie digitálnej transformácie a zabezpečenie toho, aby MSP mohli expandovať a súťažiť za rovnakých podmienok.

EHSV vo svojich stanoviskách navrhuje:

- zjednodušenie predpisov bez zníženia environmentálnych a sociálnych noriem,
- vytvorenie jednotnej platformy využívajúcej umelú inteligenciu na zjednodušenie vykazovania pre MSP, ?ím sa zrýchli a zjednoduší dodržiavanie predpisov,
- harmonizáciu pravidiel vo všetkých sektoroch s cie?om zredukova? opakované administratívne formality,
- zjednotenie finan?ných predpisov v ?lenských štátoch a koordinácia priemyselnej politiky EÚ,
- reformu mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (CBAM) s cie?om vytvori? spravodlivejší a menej za?ažujúci systém. (gb)

Je Dohoda o ?istom priemysle vhodná na daný ú? el?

EHSV usporiadal 6. marca diskusiu o Dohode Európskej komisie o čistom priemysle, ktorá sa uskutočnila len niekoľko dní pred rokovaním Rady 12. marca. Politici, vedúci predstavitelia priemyslu a občianska spoločnosť skúmali, či plán dokáže skutočne podporiť európsky sektor čistých technológií, energeticky náročné odvetvia a strategickú autonómiu.

Vzhľadom na geopolitickú nestabilitu a meniace sa transatlantické vzťahy je potreba strategickej autonómie Európy naliehavejšia ako kedykoľvek predtým. Cieľom dohody o čistom priemysle je urýchliť dekarbonizáciu a prechod na obehové hospodárstvo a zároveň zvýšiť konkurencieschopnosť priemyslu, počnúc znížením cien energie. Otázky týkajúce sa uskutočniteľnosti a financovania zostávajú otvorené.

„Otázkou nie je voľba medzi strategickou autonómiou, konkurencieschopnosťou alebo dvojakou transformáciou. Všetky priemyselné odvetvia sa musia prispôsobiť svojím vlastným tempom, ale s jasnými záväzkami," uviedol **Pietro de Lotto**, predseda poradnej komisie EHSV pre priemyselné zmeny (CCMI), pričom túto výzvu označil za ekvilibristický kúsok.

Komisia zdôraznila geopolitickú nevyhnutnosť energetickej nezávislosti od Ruska, ale úpadok európskeho priemyslu vyvoláva čoraz väčšie obavy. V posledných dvoch rokoch sa výrazne znížil objem priemyselnej produkcie i prílev priamych zahraničných investícií.

Veľkou výzvou bude financovanie. Dosiahnutie cieľov plánu si vyžaduje spoluprácu medzi inštitúciami EÚ, členskými štátmi a priemyslom. Hoci Európska investičná banka prisľúbila 500 miliónov EUR na protizáruky a 1,5 miliardy EUR na vylepšenie energetických sietí, vlády jednotlivých štátov musia zmobilizovať ďalšie zdroje.

Kľúčovým problémom je aj sociálny vplyv transformácie, najmä v energeticky náročných odvetviach, v ktorých došlo k výraznému úbytku pracovných miest. Zástupcovia občianskej spoločnosti sa pýtali, či by zníženie daní z energie, ktoré je kľúčovým návrhom dohody, mohlo ísť na úkor financovania vzdelávania a zdravotníctva.

Napriek optimizmu, ktorý sprevádza dlhodobé ciele Dohody o čistom priemysle, odborníci vyjadrili obavy, či dokáže riešiť krátkodobé výzvy. Zásadný význam majú rýchlosť a zjednodušenie, pretože vysoké náklady na energiu a regulačné prekážky by mohli spomaliť pokrok. Roztrieštené národné politiky naďalej predstavujú výzvu a hrozí, že Dohoda o čistom priemysle premárni rozhodujúcu príležitosť na zosúladenie priemyselnej politiky v Európe.

Obavy vyvoláva aj technologická neutralita, pričom sa diskutuje o správnej rovnováhe medzi obnoviteľnými zdrojmi energie, vodíkom a biopalivami. Hoci je zameranie na obnoviteľné zdroje energie je vítané, sú potrebné pevné záväzky v oblasti energetickej efektívnosti. Obnoviteľné zdroje energie už ušetrili európskym spotrebiteľom 100 miliárd eur v rokoch 2021 až 2023, čo je úspech, na ktorom by EÚ mala stavať. (jh)

Po?nohospodári v EÚ naliehavo potrebujú podporu, aby sa dostali z ?aživej situácie spôsobenej nestabilnými trhmi

Európski poľnohospodári čelia čoraz väčším krízam, od extrémneho počasia až po nestabilitu trhu a nekalú hospodársku súťaž. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) upozorňuje, že súčasné politiky EÚ nechránia poľnohospodárov, a naliehavo žiada reformy s cieľom zaistiť príjmy, posilniť vyjednávaciu silu a zabezpečiť udržateľné poľnohospodárstvo.

EHSV vo svojom stanovisku na žiadosť poľského predsedníctva Rady EÚ vyzval na vytvorenie odolnejšieho poľnohospodárskeho systému, ktorého jadrom by boli poľnohospodári.

„Poľnohospodári majú ušľachtilé povolanie, ktoré má dva hlavné ciele: vyrábať kvalitné a bezpečné potraviny pre výživu ľudí a udržiavať a zlepšovať životné prostredie. Jediné, čo za to žiadame, je poctivá mzda za poctivú prácu, rešpekt a spravodlivé ceny potravín, ktoré poskytujeme," uviedol **Joe Healy**, jeden z troch spravodajcov stanoviska.

Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) nie je podľa EHSV dostatočne vybavená na to, aby dokázala riešiť súčasné výzvy. Medzi finančné nástroje, ktoré odporúča na podporu poľnohospodárov, patrí verejné poistenie pre prípad prírodných katastrof, proticyklická pomoc a priame platby. Vzájomné fondy, ktoré sa už využívajú v niektorých štátoch EÚ, by mohli predstavovať dodatočnú záchrannú sieť, ktorú by spoločne financovali poľnohospodári, priemyselné odvetvia, regionálne vlády a EÚ.

Vzhľadom na to, že SPP sa má po roku 2027 opätovne preskúmať, EHSV sa vyslovil za obnovenie jej rozpočtu na úrovni aspoň 0,5 % HDP EÚ. Na zabezpečenie toho, aby dovážané výrobky spĺňali environmentálne a pracovné normy EÚ, sú potrebné prísnejšie obchodné predpisy.

Ďalším závažným problémom je predaj pod cenu, čo je postup, ktorý poľnohospodárov vystavuje extrémnemu finančnému tlaku. EHSV naliehavo vyzýva tvorcov politík EÚ, aby starostlivo zvážili zákaz nákupov pod cenu s cieľom zabrániť tomu, aby veľkí maloobchodníci vytláčali poľnohospodárov z trhu, pričom ako vzor by mohli slúžiť španielske právne predpisy o potravinových reťazcoch.

S cieľom zlepšiť transparentnosť a trhovú silu poľnohospodárov EHSV navrhol zriadenie digitálneho centra EÚ na monitorovanie cien, nákladov a ziskov. Takisto sa zasadzuje za kolektívne rokovania o cenách a väčšiu podporu družstiev a organizácií výrobcov. V poľnohospodárstve EÚ je potrebná väčšia hospodárska nezávislosť a konkurencieschopnosť.

Hoci majú ciele v oblasti klímy zásadný význam, poľnohospodári nemôžu znášať náklady sami. Fond udržateľnosti by im mohol pomôcť pri prechode na ekologickejšie postupy. V stanovisku sa dôrazne poukazuje na riziko úniku uhlíka, keď prísne pravidlá EÚ znevýhodňujú miestnych poľnohospodárov v porovnaní s konkurentmi z krajín mimo EÚ.

EHSV zdôrazňuje význam investícií do rozvoja vidieka, inovácií a zjednodušenia pravidiel SPP. Vzhľadom na rastúci tlak na poľnohospodárov je zrejmé, že vedúci predstavitelia EÚ musia konať skôr, ako zaniknú ďalšie poľnohospodárske podniky. (ks)

Posilnenie odolnosti a konkurencieschopnosti v rámci európskeho semestra 2025

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) vydal kľúčové odporúčania k dokumentu *Európsky semester 2025 – jesenný balík* obsahujúce naliehavú výzvu na strategické investície a intenzívnejšiu spoluprácu s cieľom posilniť odolnosť a konkurencieschopnosť EÚ.

EHSV predložil svoje odporúčania v stanovisku prijatom na februárovom plenárnom zasadnutí, v ktorom kladie dôraz na udržateľnosť, reformy trhu práce a lepšie zosúladenie vnútroštátnych politík s politikami EÚ a vyzýva na väčšie zapojenie občianskej spoločnosti.

EHSV vyjadril poľutovanie nad absenciou ročného prieskumu udržateľného rastu, ktorý je kľúčovým politickým dokumentom. Zdôraznil, že je potrebné, aby sa inštitúcie EÚ pripravili na geopolitické riziká ovplyvňujúce obchod, infláciu a rast.

Rovnako podporil iniciatívu Kompas konkurencieschopnosti a vyzval na investície do energetického a digitálneho sektora vrátane Európskeho fondu pre strategické investície. Výbor okrem toho požaduje posilnenie účasti občianskej spoločnosti, pragmatické preskúmanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a zintenzívnenie spolupráce členských štátov s cieľom zlepšiť hospodárske politiky a produktivitu. (tk)

Modernizácia politiky súdržnosti v záujme silnejšej a odolnejšej EÚ

Politika súdržnosti je dlhodobo pilierom európskej integrácie, pretože podporuje v celej EÚ hospodársku, sociálnu a geografickú jednotu. Keďže viacročný finančný rámec (VFR) na obdobie po roku 2027 už nadobúda konkrétnejšiu podobu, je nevyhnutné zmodernizovať politiku súdržnosti, aby sa zlepšila jej účinnosť, udržateľnosť a schopnosť reagovať na nové výzvy.

EHSV nedávno prijal stanovisko na tému *Posilnenie orientácie politiky súdržnosti na výsledky po roku 2027*. Zdôraznil v ňom, že je potrebné zaujať prístup orientovaný na výsledky, aby sa zabezpečilo, že politika súdržnosti bude i naďalej prinášať hmatateľné výhody a zároveň znižovať nerovnosti a podporovať udržateľnú konkurencieschopnosť.

„Politika súdržnosti musí zostať kľúčovým nástrojom EÚ pre regionálny rozvoj. Prístup zameraný na výsledky zaručuje, že každé vynaložené euro prispieva k hospodárskemu a sociálnemu blahobytu," podčiarkol spravodajca stanoviska **David Sventek**.

VFR po roku 2028 sa bude musieť radikálne prepracovať, aby mohol podporovať regionálny rozvoj, zelenú a digitálnu transformáciu a hospodársku konkurencieschopnosť. Keďže investičné potreby presahujú 750 – 800 miliárd EUR ročne, sú nevyhnutné rozsiahle financie zo strany EÚ.

EHSV žiada, aby fiškálna kapacita zostala na úrovni 1,8 % HDP EÚ a aby sa zvýšili prostriedky vyčlenené na politiku súdržnosti. Hlavnými prioritami sú zdieľané riadenie, prispôsobené regionálne politiky, financovanie založené na výsledkoch a zjednodušené postupy.

Prístup zameraný na výsledky zvyšuje efektívnosť, vyžaduje si však lepšiu implementáciu a dohľad. Ak sa konkurencieschopnosť vyváži sociálnymi investíciami, posilní technická podpora a zaistí transparentnosť, zlepší sa aj účinnosť politiky súdržnosti, zvýši hospodárska odolnosť a znížia rozdiely v Európe. (tk)

EHSV požaduje regeneratívny cestovný ruch s cie?om posilni? hospodárstvo a životné prostredie

Cestovný ruch je hybnou silou hospodárstva EÚ a môže posilniť konkurencieschopnosť Európy. Je načase prehodnotiť spôsob fungovania cestovného ruchu a prejsť od udržateľnosti k regeneratívnemu cestovnému ruchu, v ktorom destinácie nielen prežívajú, ale aj prosperujú.

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) naliehavo vyzýva Európsku úniu, aby pretransformovala svoje odvetvie cestovného ruchu s dôrazom na udržateľnosť a obnovu, a tým zabezpečila jeho dlhodobé hospodárske a environmentálne prínosy.

Keďže cestovný ruch je aj naďalej dôležitým pilierom hospodárstva EÚ, najmä v regiónoch, ktoré sú na ňom veľmi závislé, EHSV sa zasadzuje za urýchlený prechod na udržateľný cestovný ruch a stratégie regeneratívneho cestovného ruchu, ako uvádza aj vo svojom stanovisku na tému *Cestovný ruch v EÚ: udržateľnosť ako hybná sila dlhodobej konkurencieschopnosti odvetia*.

„Musíme zaistiť, aby cestovný ruch zohrával úlohu pri oživovaní európskej konkurencieschopnosti. Je to nevyhnutné vzhľadom na to, že cestovný ruch je veľmi dôležitou súčasťou HDP mnohých členských štátov a regiónov, ako aj ich hodnotových reťazcov," uviedla spravodajkyňa stanoviska **Isabel Yglesias**.

Stanovisko podľa jej vyjadrenia vychádza z vyhlásenia z Palmy, ktoré bolo prijaté počas španielskeho predsedníctva Rady EÚ v druhom polroku 2023 a ktoré prinieslo široký konsenzus o tom, ako zabezpečiť, aby bola udržateľnosť stredobodom budúcnosti cestovného ruchu.

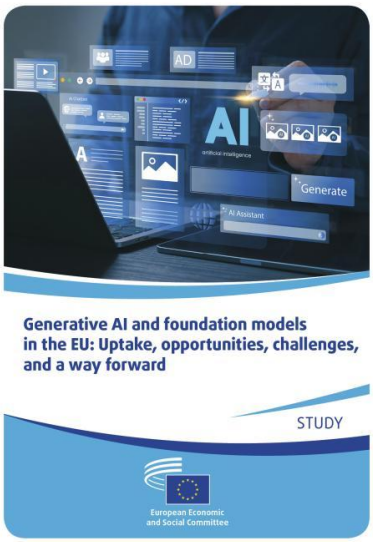
Na dosiahnutie tohto cieľa musia európske inštitúcie, národné vlády, ako aj regionálne a miestne samosprávy aktívne podporovať toto odvetvie pri jeho transformácii, uskutočňovať nepretržitý dialóg so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami a posilňovať sociálny dialóg.

Hoci snahy o udržateľnosť cestovného ruchu nie sú ničím novým, rozmach cestovania po pandémii vystavuje mnohé obľúbené destinácie tlaku. Tento nárast sťažuje regiónom dosiahnutie rovnováhy medzi

hospodárskym rastom a udržateľným rozvojom, pričom sa musia vyrovnať s nedostatkom zamestnancov a nesúladom medzi dostupnými pracovnými miestami a kvalifikáciou pracovníkov.

EHSV preto žiada aj prechod na regeneratívny cestovný ruch a jeho začlenenie do európskej stratégie pre udržateľný cestovný ruch, ktorú Európska komisia predloží v nadchádzajúcich mesiacoch.

Na rozdiel od tradičného udržateľného cestovného ruchu, ktorý sa zameriava na znižovanie škôd na životnom prostredí, regeneračný cestovný ruch sa zameriava na obnovu a zveľaďovanie prírodného, sociálneho a ekonomického kapitálu. Tento pokrokový prístup zahŕňa zásady obehového hospodárstva a snaží sa dosiahnuť trvalý pozitívny vplyv na destinácie a miestne komunity. (II)

Nová štúdia EHSV o generatívnej umelej inteligencii: zlepšenie konkurencieschopnosti Európy v oblasti umelej inteligencie

EÚ stojí na kritickej križovatke rozvoja umelej inteligencie. Na trhu generatívnej umelej inteligencie (GenAI) dominujú spoločnosti z USA, ktoré získavajú 80 % celosvetových súkromných investícií, ale aj Čína rýchlo napreduje. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) v spolupráci s Centrom pre európske politické štúdie (CEPS) zverejnil výsledky novej štúdie, ktorej cieľom bolo určiť, čo je potrebné na zabezpečenie konkurencieschopnosti Európy.

Štúdia bola vypracovaná pod záštitou sekcie EHSV pre jednotný trh, výrobu a spotrebu (INT) a pravidelne sa o nej diskutuje v rámci strediska EHSV pre monitorovanie digitálnej transformácie a jednotného trhu. Skúmajú sa v nej hlavné príležitosti, výzvy a politické opatrenia potrebné na rozšírenie európskeho prostredia umelej inteligencie.

Najdôležitejšie odporúčania pre EÚ:

- **zvýšiť investície do umelej inteligencie a výpočtových schopností**: Európa musí na podporu inovácií zvýši? investície do infraštruktúry umelej inteligencie
- **zamerať sa na tri odvetvia s veľkým potenciálom**: umelá inteligencia môže podpori? rast **v automobilovom priemysle, odvetví čistej výroby energie a vo vzdelávaní**
- **podporiť otvorené modely umelej inteligencie**: stimulácia takejto podpory zlepší dostupnos? a hospodársku sú?až
- v celej EÚ **lepšie integrovať výskumno-vývojové úsilie**

zlepšiť postavenie občianskej spoločnosti, pokiaľ ide o riadenie umelej inteligencie:
vo výsledkoch štúdie sa zdôrazňuje význam organizácií občianskej spoločnosti pri formovaní politík a riadenia umelej inteligencie. Na zlepšenie inkluzívnosti a etickej akceptácie umelej inteligencie sa vo výsledkoch štúdii odporúča:

- **zaviesť programy gramotnosti v oblasti umelej inteligencie**: iniciatívy v oblasti odbornej prípravy a sociálneho dialógu na zlepšenie postavenia zamestnancov a verejnosti
- **zohľadňovať pri navrhovaní sociálne požiadavky**, aby bol vývoj umelej inteligencie zameraný na ?loveka a zosúladený s potrebami spolo?nosti
- **zvýšiť financovanie organizácií občianskej spoločnosti**: podpora neziskových organizácií, ktoré pracujú na lepšom chápaní technológie umelej inteligencie verejnos?ou
- **etické zavádzanie umelej inteligencie**: uprednost?ovanie dôveryhodných systémov umelej inteligencie, ktoré zodpovedajú európskym hodnotám.

Využitie potenciálu EHSV v politike v oblasti umelej inteligencie
EHSV má dobré predpoklady na to, aby uľahčil štruktúrované zapojenie organizácií občianskej spoločnosti do tejto politiky. V štúdii sa odporúča presadzovať otvorený zdrojový kód umelej inteligencie a využívaním verejného obstarávania a systémov financovania podporovať etické inovácie, pričom EHSV by sa mal stať strediskom spolupráce s organizáciami občianskej spoločnosti a komunitami otvoreného zdroja a zvyšovať povedomie o vplyve umelej inteligencie na spoločnosť.

Štúdiou sa tiež zavádza **jednotný glosár umelej inteligencie**, aby sa vytvoril spoločný jazyk na zabezpečenie efektívnej komunikácie tvorcov politík s vývojármi a používateľmi, čo má rozhodujúci význam pre zodpovedný rozvoj, riadenie a zavádzanie umelej inteligencie v rôznych odvetviach.

Výsledky štúdie budú poskytnuté kľúčovým inštitúciám EÚ a očakáva sa, že sa premietnu do budúcich politík v oblasti umelej inteligencie. Prečítajte si celú správu. (vk)

AKTUALITY SKUPÍN

Copyright: EU2025 - source: EC

Dohoda EÚ o ?istom priemysle pod drobnoh? adom: ?as súri a potrebná je reforma

Michal Pintér, delegát poradnej komisie pre priemyselné zmeny (CCMI) v EHSV

V nedávno predstavenej Dohode o čistom priemysle sa uznáva strategický význam energeticky náročných odvetví pre hospodárstvo EÚ a správne identifikujú kľúčové výzvy, ktorým čelia. Hoci dohoda obsahuje pozoruhodné návrhy týkajúce sa ekologických vedúcich trhov, podpory obehového hospodárstva a financovania dekarbonizácie, opatrenia nie sú dosť naliehavé ani odvážne, aby mohli zvrátiť úpadok energeticky náročných priemyselných odvetví v Európe.

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) nedávno prijal stanovisko na tému *Budúcnosť energeticky náročných priemyselných odvetví EÚ vzhľadom na vysoké ceny energie a náklady na transformáciu*, v ktorom uznal, že v konkurencieschopnosti týchto odvetví EÚ výrazne zaostáva za svetovými konkurentmi. Komisia správne označila za hlavný dôvod ceny energie. V dohode a Akčnom pláne pre prijateľné ceny energie sa však nenavrhuje žiadna reforma koncepcie trhu s elektrinou. Systém marginálnych cien fungoval, kým EÚ využívala relatívne lacný plyn z Ruska, ktorého dodávky plynovodom boli pomerne stabilné. Bohužiaľ, realita sa zmenila a teraz sa musíme uspokojiť s drahými a nestabilnými dodávkami LNG, čo pravdepodobne potrvá ešte niekoľko rokov. Napriek tomu, že v energetickom mixe EÚ sa zvyšuje podiel lacnej elektriny vyrobenej bez fosílnych palív, ceny fosílnych palív naďalej udávajú tón pri tvorbe cien elektriny.

Politické snahy o zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energie sú vítané, ale vzhľadom na súčasnú podobu trhu neznižujú účty za elektrinu. Treba prijať okamžité opatrenia, ktoré umožnia preniesť nákladové výhody elektriny z obnoviteľných zdrojov do priemyselných odvetví a posúdiť všetky možnosti, ako znížiť ceny, vrátane oddelenia cien elektriny od cien plynu.

V dohode sa poukazuje aj na nedostatky mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (žiadne riešenie pre vývoz, presúvanie zdrojov a obchádzanie mechanizmu) a nástrojov na ochranu obchodu. Dozvieme sa z nej však iba málo o tom, ako bude trh EÚ chránený, a tak sú energeticky náročné odvetvia ponechané v neistote napospas globálnej obchodnej vojne.

EHSV je presvedčený, že inštitúcie EÚ by mali v akčných plánoch pre jednotlivé odvetvia zaviesť rozhodné opatrenia, aby sa zabránilo ďalšej deindustrializácii a aby si EÚ zachovala schopnosť transformovať priemysel.

Obrana bez sociálnych investícií nie je možná

Skupina EHSV Pracovníci

Obranné a sociálne výdavky by mali ísť ruka v ruke – sociálny štát sa nesmie stať obeťou zvýšenia výdavkov na obranu. Silný sociálny štát zostáva kľúčovým nástrojom na zastavenie krajne pravicových strán v ich snahách o vytvorenie autokracie kremeľského typu v EÚ.

Na začiatku štvrtého roka vojny na Ukrajine sa ozývajú hlasy volajúce po zvýšení výdavkov na obranu, najmä v súvislosti so zmenami v USA. Zdá sa, že ochrana európskych krajín už nie je zaručená. V dôsledku toho sa prelomili už mnohé tabu, nielen pokiaľ ide o diskusie o vojenských otázkach na úrovni EÚ, ale aj o zvýšenej zadlženosti.

Niektoré z týchto hlasov to však tiež túto situáciu označili za kompromis s nulovým súčtom pre sociálny štát – akoby sila americkej armády bola dôsledkom nedostatočnej riadnej sociálnej ochrany krajiny alebo akoby naše oslabené armády boli dôsledkom dôchodkov a sociálneho zabezpečenia.

Skupina Pracovníci chce poukázať na dve otázky:

- Pokia? ide o výdavky na armádu, EÚ ako celok je celosvetovo//v celosvetovom meradle na druhom mieste. Hoci v niektorých prípadoch môžu by? potrebné spolo?né alebo dodato?né výdavky, skuto?ne potrebná je koordinácia a spolo?né projekty na zabezpe?enie strategickej autonómie. Musíme sa bráni?, nie sú?aži? s USA na globálnej úrovni.
- Dobre fungujúci sociálny štát je spolu s úsilím o boj proti chudobe a nerovnosti hlavným nástrojom na zabránenie krajne pravicovému prevratu v mnohých ?lenských štátoch. Tieto krajne pravicové strany, ktoré sú na vzostupe, ve?mi neob?ubujú demokraciu, sú otvorene nepriate?ské vo?i vä?šine našich hodnôt, usilujú sa o napodobnenie autokracie Krem?a v našich ?lenských štátoch a v prípade, že sa dostanú k moci, zabezpe?ia, že nebude možné vytvori? koordinovanú obrannú politiku.

Členské štáty preto musia považovať investície do obrany a sociálnej oblasti za vzájomne prospešné, pričom jedny umožňujú druhé.

Skupina Organizácie ob?ianskej spolo?nosti žiada, aby sa názorom ob?ianskej spolo?nosti venovala vä?šia pozornos?

skupina Organizácie občianskej spoločnosti v EHSV

EHSV musí byť od začiatku zapojený do iniciatív Európskej komisie na posilnenie spolupráce s občianskou spoločnosťou. Podľa skupiny Organizácie občianskej spoločnosti môže byť v tejto súvislosti cenným prínosom pripravovaná štúdia EHSV o mapovaní postupov občianskeho dialógu v európskych inštitúciách EÚ.

Keďže sa začal nový politický cyklus EÚ a Komisia vo svojom pracovnom programe ohlásila, že v treťom štvrťroku 2025 predloží stratégiu EÚ na podporu, ochranu a posilnenie občianskej spoločnosti, skupina Organizácie občianskej spoločnosti usporiadala konferenciu s cieľom zdôrazniť, aké kľúčové opatrenia by sa vo funkčnom období 2024 – 2029 mali zaviesť. Na podujatí, ktoré sa konalo 3. marca, sa zúčastnilo približne 100 zástupcov národných a európskych organizácií občianskej spoločnosti a občanov.

Predseda skupiny Organizácie občianskej spoločnosti **Séamus Boland** pripomenul, že úlohou týchto organizácií je zabezpečiť, aby sa pri tvorbe politík vychádzalo zo spoľahlivých informácií a reagovalo na potreby ľudí. Zopakoval výzvu skupiny a výboru, aby bol EHSV zapojený do platformy občianskej spoločnosti, ktorú plánuje vytvoriť Európska komisia.

„EHSV musí byť vzhľadom na svoje skúsenosti a fórum, ktoré poskytuje, už od začiatku zapojený do iniciatív Európskej komisie na posilnenie spolupráce s občianskou spoločnosťou. Musí sa podieľať na riadení iniciatívy na vytvorenie platformy občianskej spoločnosti a musí byť jej dôležitou súčasťou," zdôraznil predseda skupiny.

Ďalej uviedol, že štruktúrovaný, pravidelný, transparentný a inkluzívny občiansky dialóg by mal stavať na existujúcich štruktúrach a zahŕňať všetky príslušné zainteresované strany. Európske inštitúcie by preto mali vytvoriť pracovnú skupinu pre občiansky dialóg, ktorej by pomáhal EHSV.

„Pracovná skupina pre občiansky dialóg by mohla navrhnúť plán, ako organizáciám občianskej spoločnosti zaistiť priaznivejšie podmienky pri vytváraní politík," vyhlásil Séamus Boland. Tento plán by mohol byť

prvým krokom k štruktúrovanejšiemu občianskemu dialógu a umožnil by zodpovedať tieto otázky: s kým sa konzultuje, aké témy sa konzultujú, v akom časovom rámci a s akými výsledkami.

Navrhovaná pracovná skupina by navyše mohla vychádzať zo zistení pripravovanej štúdie EHSV o mapovaní postupov občianskeho dialógu v európskych inštitúciách (*Mapping civil dialogue practices in the EU institutions)*.

Vypracovanie štúdie zadal EHSV na žiadosť skupiny Organizácie občianskej spoločnosti. Očakáva sa, že výsledky budú k dispozícii v júli 2025. Štúdia komplexne mapuje postupy občianskeho dialógu v inštitúciách EÚ a skúma, aké procesy zapojenia organizácií občianskej spoločnosti v súčasnosti prebiehajú a aká metodika sa pri tom používa. Poznatky o súčasných postupoch by mali poslúžiť a pomôcť v úsilí na podporu štruktúrovanejšieho občianskeho dialógu v novom legislatívnom cykle. Predbežné zistenia štúdie už na konferencii predstavila **Berta Mizsei** z Centra pre európske politické štúdie (CEPS).

Pri tejto príležitosti sa tiež zdôraznilo, že nevyhnutnou podmienkou na to, aby mohol prebiehať dialóg a aby tvorcovia politík mohli zistiť, čo ľudia potrebujú, je finančné zdravie organizácií občianskej spoločnosti. Musí byť zaručená ich finančná stabilita a nezávislosť.

Závery a odporúčania z konferencie sú dostupné na webovom sídle EHSV.

ZAMERANÉ NA PODUJATIE VAŠA EURÓPA, VÁŠ NÁZOR! (YEYS)

YEYS 2025: Aktívne ob?ianstvo a boj proti korupcii sú v programe mládeže na prvom mieste

V dňoch 13. a 14. marca sa uskutočnilo výročné podujatie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) s názvom „Vaša Európa, váš názor!“ (Your Europe, Your Say!), ktoré bolo zamerané na úlohu mladých ľudí pri spoločnom formovaní odolnej budúcnosti. Tento rok sa podujatie konalo v duchu hesla „Mládež má možnosť vyjadriť sa.“

Na tohtoročnom podujatí sa zúčastnilo takmer 100 mladých ľudí z celej EÚ, deviatich kandidátskych krajín EÚ a Spojeného kráľovstva, ktorí zastupovali rozmanité mládežnícke organizácie, národné rady mládeže a stredné školy, a reprezentovali postoje širokého spektra skupín. Hoci mnohí z nich majú skúsenosti so zasadzovaním sa o záujmy mládeže, pre iných bolo toto podujatie dôležitým prvým krokom v zapájaní sa do participatívnej demokracie vo svojich komunitách a mimo nich.

Počas niekoľkých workshopov mladí ľudia pod vedením moderátorov určili najpálčivejšie problémy, ktorými by sa podľa nich mali politici zaoberať. Išlo o otázky týkajúce sa boja proti korupcii, vypracovania koherentnej stratégie v oblasti klímy a zabezpečenia rovnakých práv pre všetkých. Keďže korupcia narúša dôveru v inštitúcie a oslabuje demokraciu, je nevyhnutné podporovať investigatívnu žurnalistiku a zvýšiť transparentnosť pri využívaní peňazí daňových poplatníkov.

„Musíme zabezpečiť zodpovednosť. Nemôžeme si dovoliť byť len nečinnými pozorovateľmi, pretože cena za nečinnosť je príliš vysoká. Musíme proti nej bojovať a vyhrať tento boj," uviedol jeden z účastníkov podujatia.

Mladí ľudia sa tiež zhodli na tom, že treba stanoviť spoločné ciele v boji proti zmene klímy a eliminovať jej nepriaznivé dopady. Rovnako vyzvali na vypracovanie učebných osnov založených na hodnotách, ktoré by pozitívne ovplyvnili správanie na internete a obmedzili šírenie dezinformácií. Účastníci podujatia YEYS sa zasadzovali za rovnaké práva, zaobchádzanie a príležitosti, ako aj za všeobecné začlenenie všetkých osôb do všetkých priestorov. V súvislosti s nedostatočným zastúpením mladých ľudí v politických rozhodovacích procesoch zdôraznili, že demokracia si vyžaduje, aby boli vypočuté všetky hlasy.

Jedenapoldňové podujatie vyvrcholilo záverečným plenárnym zasadnutím mládeže, na ktorom odhodlaní a angažovaní účastníci predložili svoje odporúčania predsedovi EHSV **Oliverovi Röpkemu** a koordinátorke EÚ pre mládež **Biliane Sirakovej**. Po hlasovaní účastníci podujatia YEYS zoradili päť hlavných bodov podľa dôležitosti.

(1) Boj proti korupcii prostredníctvom transparentnosti a účasti mladých ľudí.

(2) Aktívne občianstvo: od školskej triedy po miestnej spoločenstvo.

(3) Angažovanosť za rovnosť.

(4) Mladí ľudia musia mať slovo.

(5) Vypracovanie koherentnej stratégie v oblasti zmeny klímy.

Predseda Röpke zdôraznil, že tieto odporúčania by mohli formovať poradnú činnosť EHSV, pričom vyzdvihol rodovú rovnosť ako kľúčovú prioritu výboru. Biliana Sirakova dodala, že tieto odporúčania môžu prispieť aj k činnosti EÚ. (cpwb)

Povzbudi? k emancipácii

Kristýna Bulvasová

V neistom svete, kde sa rúcajú dlhoročné presvedčenia a kde nás už tradičné spoločné hodnoty nezjednocujú, ale rozdeľujú, musia mladí ľudia dostať príležitosť zmysluplne sa zapojiť tu a teraz do riešenia mnohých naliehavých problémov, ktoré neustále

pribúdajú. Diskusie na podujatí YEYS 2025 jasne ukázali, že neexistuje žiadna téma, ktorú by bolo možné označiť za vyslovene „mládežnícku tému“, a že mladí ľudia sa oprávnene zaujímajú o mnoho rôznych problémov – od boja proti korupcii a presadzovania rovnosti až po riešenie klimatických zmien, píše česká študentka a účastníčka YEYS Kristýna Bulvasová.

Koľkokrát som ako mladý človek z generácie Z počula slová „vaša generácia čelí bezprecedentným problémom“ alebo „vy musíte prevziať vedenie, aby ste pomohli vyriešiť súčasné výzvy“. V stávke je veľa, ale veľké sú aj výzvy, ktorým čelíme: bezprecedentný ústup demokracie, polarizácia našich spoločností v otázkach, ktoré boli predtým „spoločnými hodnotami“, naštrbenie dlhodobých presvedčení a destabilizácia tradičných systémov, ako aj rastúca neistota.

Vysoké očakávania kladú nároky nielen na mladých ľudí, ale aj na nedostatočne financované organizácie občianskej spoločnosti a ich kľúčovú úlohu pri usmerňovaní hodnôt mládeže, ako aj na vzdelávacie systémy. Formálnym vzdelávaním by mali mladí ľudia získať zručnosti a nástroje, ktoré potrebujú na to, aby sa stali riešiteľmi problémov a lídrami dneška a zajtrajška. Obávam sa, že mnohé vzdelávacie systémy sú príliš strnulé na to, aby obstáli v 21. storočí, a školy neponúkajú vzdelávanie o klimatických zmenách alebo o komplexných otázkach zdravia – či už duševného alebo reprodukčného. Chýba im tiež najmodernejšia technológia a náležitý prístup pre zraniteľné skupiny.

Dokonca aj otázka, kto je považovaný za zraniteľného, sa spolitizovala – alebo ešte horšie, stala sa zbraňou –, čo spôsobuje ďalšie zaťaženie tých, ktorí si to môžu najmenej dovoliť a nemalo by sa na nich zabúdať.

Naša spoločnosť sa už nezhoduje na tom, čo znamená zraniteľnosť a ako ju rozpoznať, čo som zažila na vlastnej koži, keď som viedla workshop v škole neďaleko česko-slovenských hraníc, v rámci ktorého som sa zaoberala rozdielmi v odmeňovaní žien a mužov a ďalšími nerovnosťami súvisiacimi s pohlavím. Žiaci i učitelia reagovali úplne neveriacky a priamo odmietli myšlienku, že v našej spoločnosti existuje akákoľvek nerovnosť. Preto som presvedčená, že potrebujeme viac diskutovať o existujúcich zraniteľných miestach a nerovnostiach bez ohľadu na vekovú skupinu a budovať kapacity v tejto oblasti.

Rovnaký prístup k vzdelaniu a príležitostiam pre mladých ľudí – vrátane znevýhodnených žien a dievčat, ľudí so zdravotným postihnutím a mladých ľudí z migračného prostredia – je naďalej nedosiahnuteľným snom. Ak je naším spoločným cieľom poskytnúť mladým ľuďom pevný základ na naplnenie ich potenciálu a snov, musíme začať konať. Navrhnúť riešenie nie je jednoduché, ale posilnenie väzieb členských štátov EÚ s organizáciami občianskej spoločnosti – najmä s tými, ktoré pôsobia v oblasti neformálneho vzdelávania – by po určení najzraniteľnejších oblastí mohlo pomôcť preklenúť rozdiely . Následná rekvalifikácia učiteľov a všetkých pracovníkov s mládežou v oblasti budovania komunít by mohla poskytnúť rámec pre niektoré cielené a systematické riešenia.

Občianska spoločnosť sa podujala podporovať aktívnu občiansku účasť, ale zapojenie mládeže do rozhodovania a demokratickej správy vecí verejných je stále nízke. Medzi ašpiráciami mladých ľudí a priestorom a príležitosťami, ktoré majú k dispozícii na ich dosiahnutie, je zjavný rozdiel. Samotné voľby neprinášajú želané výsledky, pretože boj proti politickým kultúram a dezinformáciám v niektorých krajinách je stále náročný. Nehlasovať však neznamená, že nemáme vlastný názor alebo otázky či problémy, ktoré by sme chceli riešiť. Na podporu aktívneho občianstva potrebujú mladí ľudia nielen pozitívne skúsenosti s demokratickou činnosťou, ale aj hmatateľné výsledky – bez vytvárania dojmu účasti mládeže, jej symbolického zohľadňovania alebo selektívnosti. Stále dúfam, že členské štáty EÚ budú schopné vytvoriť tento priestorieto priestory a možno zmenia svoj prístup a mladí ľudia už nebudú musieť čakať, kým dostanú príležitosť zmysluplne sa zapojiť a spoluvytvárať. To sa však nesmie stať o tri, päť alebo desať rokov. Zmena

musí nastať hneď, aby sa zabránilo ďalšiemu prehlbovaniu spoločenských rozdielov.

V rámci podujatia YEYS 2025 som mala to potešenie zúčastniť sa na príprave jedného odporúčania týkajúceho sa najmä zmeny klímy, pretože osobne som presvedčená, že trojitá planetárna kríza je pre ľudstvo jednou z najväčších výziev. Vypracovanie koherentnej stratégie EÚ v oblasti zmeny klímy bolo jedným z piatich odporúčaní YEYS spolu s bojom proti korupcii prostredníctvom transparentnosti a účasti mladých ľudí, aktívnym občianstvom, rovnosťou a myšlienkou, že „mládež si zaslúži miesto za rokovacím stolom“. Keďže sa táto požiadavka dostala na zoznam spoločne schválených odporúčaní, je zrejmé, že mladí účastníci YEYS ju považujú za kľúčovú výzvu, ktorú treba riešiť. Je to však postoj už do istej miery emancipovanej skupiny mladých ľudí a nemožno ho považovať za reprezentatívny pre všetky členské štáty EÚ. Niekto by si mohol myslieť, že práve toto odporúčanie bude pre účastníkov YEYS 2025 najdôležitejšie, ale v konečnom hlasovaní sa umiestnilo na poslednom mieste. Nech to slúži ako pripomienka, že neexistuje žiadna téma, ktorú by bolo možné označiť za vyslovene „mládežnícku tému“. Mladí ľudia sa oprávnene zaujímajú o všetky aktuálne problémy a mládežnícka agenda je vo svojej podstate široká a prierezová.

Niektorí mladí ľudia si uvedomujú dôležitosť ochrany životného prostredia a udržateľnosti, zatiaľ čo iní si ju nemôžu dovoliť uprednostniť, pretože sa snažia uspokojiť svoje základné potreby. Trojitú planetárnu krízu som už spomínala ako jednu z hlavných výziev ľudstva, ale keď si uvedomíme, že účinné riešenia si vyžadujú riešenie všetkých hlavných problémov naraz, situácia sa zmení. Súčasný geopolitický kontext a boj EÚ o globálnu konkurencieschopnosť odvádzajú pozornosť a spomaľujú transformačné procesy. Avšak ani my, ani budúce generácie nemáme planétu B, na ktorej by sme tieto problémy riešili, a už si nemôžeme dovoliť prekračovať planetárne medze.

Vráťme sa ale k podstate veci: mladí ľudia v celej svojej rozmanitosti by mali byť stále schopní prijať svoju mladosť so všetkými jej výsadami, výzvami a krásou. Nedávna správa OSN však ukazuje, že spokojnosť so životom a pocit šťastia u mladých dospelých za posledné desaťročie jednoznačne klesli. Aj napriek vážnym výzvam, ktorým čelíme, pevne verím, že ak dokážeme mladých ľudí inšpirovať hmatateľnými výsledkami ich činnosti, máme reálnu príležitosť riešiť naliehavé problémy a zlepšiť kvalitu života pre všetkých.

Kristýna Bulvasová *je členkou Európskej siete mládeže pre udržateľný rozvoj. Pôsobila ako mládežnícka delegátka na Kongrese miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy a ako česká mládežnícka delegátka pri OSN. Ako bývalá hovorkyňa Česko-nemeckého fóra mládeže sa naďalej aktívne angažuje v utužovaní česko-nemeckej spolupráce. Kristýna, mládežnícka aktivistka zameraná na vzdelávanie orientované na budúcnosť a udržateľnosť, v súčasnosti vedie českú mimovládnu organizáciu MOB – Mladí občania a zároveň dokončuje štúdium na Karlovej univerzite v Prahe a Univerzite v Regensburgu. Okrem aktívnej účasti na YEYS Kristýna vystúpila ako rečníčka na zasadnutí s názvom Výhľad pre inkluzívnu spravodlivú transformáciu a zelený a modrý rast v rámci Týždňa občianskej spoločnosti 2025.*

MOLDAVSKÁ MLÁDEŽ NA PODUJATÍ VAŠA EURÓPA, VÁŠ NÁZOR: FORMUJE SA GENERÁCIA, KTORÚ NEZASTAVIA OBMEDZENIA

Mladá Moldavčanka Mădălina-Mihaela Antoci bola jednou zo zástupcov a zástupkýň kandidátskych krajín na vstup do EÚ na tomto ročníku každoročného podujatia EHSV *Vaša Európa, váš názor* (YEYS). Zúčastnila sa aj na *Týždni občianskej spoločnosti EHSV*, kde počas otváracej panelovej diskusie s názvom *Stále jednotná v rozmanitosti* predniesla inšpiratívny prejav. Predsedníčka študentskej siete programu Erasmus v Moldavsku a členka správnej rady tamojšej Národnej rady mládeže Mădălina-Mihaela sa podelila o to, čo EÚ znamená pre mladých Moldavčanov a Moldavčanky, a informovala nás o svojej úlohe povzbudzovať svojich mladých krajanov, aby študovali v zahraničí a osvojili si globálne zmýšľanie.

1. Zapája Národná rada mládeže Moldavska mladých ľudí do diskusií o integrácii do EÚ? Ako vnímajú EÚ mladí ľudia v Moldavsku?

Jednoznačne! Národná rada mládeže Moldavska zabezpečuje, aby boli hlasy mládeže v procese integrácie Moldavska do EÚ vypočuté prostredníctvom konzultácií, propagačných kampaní a priamej spolupráce s tvorcami politík. Pre mnohých mladých Moldavčanov a Moldavčanky je EÚ symbolom pokroku, nových horizontov a budúcnosti, kde bude ich talent uznaný a docenený. Stále však chýbajú informácie a práve tu vstupujeme do hry my – meníme zvedavosť na aktívnu účasť.

Organizujeme fóra, diskusie a workshopy o integrácii do EÚ, o jej politikách a právach mládeže.
Žiadame zapojenie mladých ľudí do vnútroštátnych procesov rozhodovania.
Iniciujeme informačné a vzdelávacie kampane, ktoré majú moldavskej mládeži priblížiť výhody členstva v EÚ.

2. Mohli by ste stručne predstaviť svoju prácu v rámci študentskej siete programu Erasmus v Moldavsku?

Ako predsedníčka tejto siete v Moldavsku mám za úlohu sprostredkovať mladým ľuďom medzinárodné príležitosti, ktoré im zmenia život. Náš tím sa snaží podporovať mobilitu, vytvárať príjemné prostredie pre výmenných študentov a propagovať medzinárodné vzdelávanie. Jednou z mojich hlavných iniciatív je program *Erasmus v školách*, v rámci ktorého inšpirujeme študentov stredných škôl, aby ich sny presiahli hranice a aby si osvojili globálne myslenie.

3. Mohli by ste uviesť nejaké údaje o tom, koľko moldavských študentov a študentiek doteraz využilo akademický program Erasmus+, či už celkovo alebo ročne?

V súčasnosti do Moldavska neprichádzajú študenti programu Erasmus+, ale naši mladí ľudia sú v zahraničí aktívni! Každý rok študuje alebo absolvuje stáž v špičkových európskych inštitúciách prostredníctvom programu Erasmus+ 500 až 700 moldavských študentov a študentiek. Od spustenia programu získali tisíce ľudí medzinárodné skúsenosti, vďaka ktorým priniesli do Moldavska inovácie, líderstvo a nový pohľad na život. Prostredníctvom programu *Erasmus v školách* sa snažím umožniť mobilitu pre čoraz viac mladých Moldavčanov a Moldavčaniek, aby sme im dokázali, že dvere do sveta majú otvorené.

4. Aký význam majú podľa vás takéto akademické výmenné programy pre mladých ľudí v kandidátskej krajine, akou je Moldavsko?

Erasmus+ nie je len študijný program – je to štartovacia plocha pre budúcnosť Moldavska. Mladým ľuďom dáva viac ako len vzdelanie, pomôže im nadobudnúť schopnosť prispôsobiť sa, získať odolnosť a objaviť európsku perspektívu. V kandidátskej krajine, akou je Moldavsko, chceme sformovať generáciu, ktorú

nezastavia obmedzenia, ktorá inovuje, spolupracuje a je pripravená viesť našu krajinu do európskej budúcnosti.

5. Čo ste očakávali od podujatí YEYS a Týždeň občianskej spoločnosti?

Očakávala som silné diskusie, odvážne myšlienky a skutočné záväzky týkajúce sa začlenenia mládeže do tvorby politiky. Tieto podujatia sú viac než len stretnutia – sú to platformy, na ktorých mladí tvorcovia zmien kriticky hodnotia súčasný stav a presadzujú silnejšiu a inkluzívnejšiu Európu. Pre Moldavsko je to ďalší krok k preklenutiu priepasti medzi miestnou realitou a európskymi ambíciami, ktorý dokazuje, že naši mladí ľudia nečakajú na budúcnosť, ale tvoria ju.

Mădălina Mihaela Antoci *je 21-ročná mládežnícka líderka, ktorá sa zanietene venuje vzdelávaniu, občianskej angažovanosti a posilňovaniu postavenia mladých ľudí. V súčasnosti pôsobí ako predsedníčka študentskej siete programu Erasmus v Moldavsku a je členkou správnej rady Národnej rady mládeže Moldavska.*

Neúnavne propaguje akademický program Erasmus+ a dosiahla pozoruhodný úspech pri povzbudzovaní mladých ľudí, aby využili medzinárodné príležitosti, pričom neustále zdôrazňuje hodnotu vzdelávania doma. Svojím úsilím inšpirovala stovky študentov, aby sa zapojili do akademickej mobility a aktívne sa angažovali v miestnych komunitách.

Ukrajinská mládež je skuto?ne silná

Na podujatí Vaša Európa, váš názor (YEYS) 2025 sa zúčastnilo okolo 90 študentov z EÚ, kandidátskych krajín a Spojeného kráľovstva. Valerija Makarenko pricestovala až z vojnou zničeného Charkova, aby na podujatí reprezentovala Ukrajinu. Povedala nám, prečo je účasť na YEYS pre ukrajinskú mládež taká dôležitá, a vyjadrila nádej, že jej generácia, ktorú vyformovala odolnosť a jednota posilnená počas vojny, povedie Ukrajinu k lepšej budúcnosti.

1) Prečo si myslíte, že je dôležité, aby sa mladí ľudia zúčastňovali na podujatiach EÚ, ako je Vaša Európa, váš názor?

Som presvedčená, že účasť na takýchto podujatiach má pre mladých ľudí rozhodujúci význam, pretože sa im poskytuje platforma, kde môžu vyjadriť svoje názory, zapojiť sa do zmysluplných diskusií a aktívne prispieť k budúcnosti Európy. Tieto podujatia ponúkajú naozaj neoceniteľnú príležitosť dozvedieť sa niečo o rozhodovacích procesoch, rozvíjať vodcovské schopnosti a nadviazať kontakty s rovesníkmi z rôznych krajín. Pre ukrajinskú mládež je účasť na týchto fórach ešte dôležitejšia, pretože môžeme sprostredkovať svoje autentické skúsenosti, zasadzovať sa za členstvo Ukrajiny v Európe a upevňovať solidaritu medzi európskou mládežou.

2) Ako podľa vás mladých ľudí na Ukrajine zasiahla vojna?
Táto vyčerpávajúca vojna nepochybne výrazne zmenila život mladých ľudí na Ukrajine, zasiahla ich

vzdelávanie a naštrbila ich duševné zdravie a celkový pocit bezpečnosti. Mnohí si museli napríklad privyknúť na štúdium online alebo na sťahovanie, často v nestabilných podmienkach. Vojna však posilnila aj odolnosť. Mladí Ukrajinci sa stali nielen symbolom vytrvalosti a sily, ale začali sa viac zapájať aj do dobrovoľníckej činnosti, aktivizmu a úsilia o obnovu, napríklad do projektov územného plánovania. Aj napriek ťažkostiam sme stále odhodlaní chrániť našu identitu a podieľať sa na budúcnosti našej krajiny.

3) Aké vyhliadky do budúcnosti majú podľa vášho názoru mladí na Ukrajine?
Otázka budúcnosti je takmer pre všetkých ukrajinských tínedžerov určite komplikovaná. Spolu so svojou komunitou dúfam, že všetci mladí ľudia budú mať prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, príležitosti na profesionálny rast a bezpečnú budúcnosť na Ukrajine, ktorá bude silná a nezávislá. Dúfam tiež, že medzinárodné spoločenstvo bude ďalej pomáhať Ukrajine pri obnove, aby mladí ľudia mohli mať úspešný život a nemuseli len prežívať. Ukrajinská mládež je skutočne silná, preto je inšpirujúce, že sa čoraz viac mladých ľudí zapája do rôznych projektov v oblasti vzdelávania, vedy, obnovy infraštruktúry a iných oblastiach. Predovšetkým dúfam, že naša generácia, ktorú vyformovala odolnosť a jednota, povedie Ukrajinu k lepšej, inovatívnejšej a demokratickejšej budúcnosti.

4) Aké sú vaše záverečné dojmy z tohto podujatia?

Veľmi ma inšpirovalo. Už na základe rozhovorov s ostatnými, počúvania a analyzovania ich názorov, môžem povedať, že ide naozaj o silné fórum, a len tým, že sa spojíme, môžeme ukázať, čoho sme naozaj schopní. Niektoré projekty, ktoré sme realizovali, nám napríklad pomohli lepšie pochopiť iné krajiny. O rôznych krajinách som sa dozvedela veľa faktov, ktoré boli pre mňa celkom nové. Teším sa a som hrdá, že som sa mohla zúčastniť.

Valerija Makarenko *je 16-ročná študentka z Charkova na Ukrajine. Navštevuje 10. ročník Charkovského lýcea č. 99.*

Moja skúsenos? s YEYS 2025: mladí ?udia môžu prinies? zmenu

Sedemnásťročný študent Adam Mokhtari bol jedným zo zástupcov Írska na podujatí Vaša Európa, váš názor (YEYS), ktoré sa uskutočnilo v marci v Bruseli a sústredilo sa na tému „Mládež má možnosť vyjadriť sa“. Neskôr predstavil odporúčania z YEYS na Týždni občianskej spoločnosti v EHSV, kde vystúpil na zasadnutí s názvom *Vytýčiť smer Európy – Prepojiť polarizované spoločnosti prostredníctvom komunitného vzdelávania a občianskej výchovy*. V tomto príspevku vyzdvihuje, čo sa mu na YEYS páčilo, a svojím osobným príbehom vysvetľuje, prečo chce Európu, kde sa všetci budú cítiť začlenení.

Adam Mokhtari

Ahoj, volám sa Adam Mokhtari a bolo pre mňa úžasné reprezentovať Írsko na podujatí Vaša Európa, váš názor (YEYS) 2025. Zišlo sa tam približne 90 mladých ľudí z celej Európy, aby sa podelili o nápady a prispeli

k tomu, ako bude vyzerať budúcnosť.

Najviac ma zaujala práca v skupinách, kde sme diskutovali o dôležitých otázkach a prijímali rozhodnutia. Veľmi sa mi páčila aj aktivita, pri ktorej sme sa striedali v úlohe poslucháča, rečníka a pozorovateľa a debatovali o tom, čo Európa pre každého z nás osobne znamená. Každý mal sedem minút na to, aby sa vyjadril, to znamená, že všetci mali možnosť vysloviť svoj názor.

Na záver sme sa dohodli na **piatich kľúčových odporúčaniach**. Zasadzujeme sa za väčšiu transparentnosť vlád a zapojenie mladých ľudí, výučbu aktívneho občianstva v školách, zabezpečenie rovnosti pre všetkých, ako aj za to, aby sa mladým ľuďom umožnilo skutočne rozhodovať o politike a aby sa vytvoril účinný akčný plán v oblasti klímy.

Mal som tú česť zastupovať všetkých účastníkov YEYS na Týždni občianskej spoločnosti v EHSV a podeliť sa s tvorcami politík o naše odporúčania. Vďaka tomu som zistil, že názory mladých ľudí sa počítajú.

Sila vzdelávania

Vzdelávanie zohráva dôležitú úlohu v tom, že pomáha mladým ľuďom zapojiť sa do demokracie. Učí nás kriticky myslieť, rozpoznávať falošné správy a konať. Bez podpory školy by som túto príležitosť nemal. Teraz chcem povzbudiť aj ostatných, aby sa zapojili.

Predseda EHSV **Oliver Röpke** a koordinátorka EÚ pre mládež **Biliana Sirakova** si na podujatí YEYS vypočuli naše nápady a povzbudili nás, aby sme pokračovali v presadzovaní zmien.

Môj príbeh a prečo je inklúzia dôležitá

Narodil som sa v Írsku, ale moji rodičia sa tam presťahovali koncom 90. rokov. Keď prišli, Íri ich prijali s láskou a úctou. Mama a otec mi povedali, že v tom čase nebola v Írsku veľká rozmanitosť obyvateľstva. Napriek tomu sa mojim rodičom v 90. rokoch darilo.

Som Ír a Európan. Mám alžírsky pôvod. Niekedy sa cítim odlišný od ostatných, ale väčšinu času sa cítim tak ako všetci. Veľa som sa naučil z rôznych kultúr a myslím si, že práve to robí život lepším. Keby sme boli všetci rovnakí, bola by to nuda. Stačí byť otvorený voči odlišnostiam a usilovať sa pochopiť iných.

Žiaľ, niektorí migranti a mladí ľudia sa dnes stretávajú s diskrimináciou, nenávisťou a nespravodlivým zaobchádzaním, čo môžu podporovať aj sociálne médiá. Musí sa to zmeniť. Som nešťastný, keď to vidím. Niektorí prisťahovalci v Írsku sa teraz majú zle, žijú na ulici a sú považovaní za problém. Nie je to ľahké a je to veľmi smutné.

Mal som šťastie, že som mohol chodiť do škôl, kde sa všetci cítili začlenení, ale nie všetci mladí ľudia majú takúto skúsenosť. Musíme zabezpečiť, aby mali všetci mladí ľudia pocit, že ich prijali a že niekam patria, aby sa necítili odstrčení alebo vylúčení zo spoločnosti.

Vybudovať lepšiu budúcnosť

Na to, aby sa Írsko a Európska únia stali inkluzívnejšími, potrebujeme mať lepšie poznatky o rôznych kultúrach a o tom, čo pre nás EÚ robí. Pomôže to porozumieť iným a zlepšiť začlenenie.

Potrebujeme komunitné podujatia, ktoré budú ľudí spájať a umožnia im pozitívnu vzájomnú interakciu. Je nevyhnutné zapojiť viac mladých ľudí do rozhodovania na miestnej úrovni, a to aj v mládežníckych kluboch, športových kluboch a školách, alebo na úrovni EÚ. Vďaka tomu sa budú cítiť zapojení do záležitostí, ktoré sú pre nich dôležité. Ukážte mladým ľuďom, ako sa môžu zapojiť.

Potrebujeme podporu EÚ, aby sa inklúzia stala prioritou. Bolo skvelé počuť, že inklúzia patrí medzi priority EHSV.

Čo chcem pre Európu

Mnohí mladí ľudia nevedia veľa o tom, čo pre nich EÚ robí. EÚ by nám mala viac pomáhať zapájať sa do politiky a volieb.

Chcem Európu, ktorá bude jednotná, spravodlivá a pohostinná a kde sa každý bez ohľadu na svoj pôvod bude cítiť začlenený.

Podujatie YEYS mi ukázalo, že mladí ľudia môžu priniesť zmenu. Aj keď nie všetky naše nápady budú hneď prijaté, aspoň si ich niekto vypočuje. Ako mladý Ír s alžírskym pôvodom mám pocit, že môj hlas je dôležitý, a chcem, aby aj ostatní mali rovnakú šancu.

Vzdelávanie môže pomôcť spojiť ľudí, bojovať proti diskriminácii a dať mladým ľuďom možnosť vyjadriť svoje názory. Túto skúsenosť si odnesiem domov a budem povzbudzovať ostatných, aby sa zapojili. Budúcnosť je v našich rukách. Je to naša Európa a my k nej máme čo povedať.

Adam Mokhtari *je 17-ročný študent z Írska. Navštevuje strednú školu Bremore Educate Together Secondary School neďaleko Dublinu. Adama veľmi zaujíma EÚ a snaha zabezpečiť inkluzívnejšiu a lepšiu spoločnosť. Zúčastnil sa na podujatí YEYS 2025 a bol zástupcom YEYS na tohtoročnom Týždni občianskej spoločnosti.*

Podujatia ako „Vaša Európa, váš názor“ (YEYS) ukazujú obyvate?om Ukrajiny, že Európa na nich nezabudla

V situácii, keď sú mladí ľudia na Ukrajine denne vystavení bombardovaniu a keď im ide predovšetkým o to, aby zostali nažive, si nemôžu dovoliť myslieť na vzdialenú budúcnosť, hovorí 18-ročná Jevhenija Senyk, účastníčka podujatia YEYS 2025 a mládežnícka aktivistka z Ukrajiny. Podelila sa o to, ako vojna ovplyvnila mládežnícke organizácie v jej krajine a prečo je dôležité dať im hlas na európskej scéne.

Ako podľa Vás ovplyvnila vojna na Ukrajine Vašu organizáciu za posledné tri roky a ako sa zmenila Vaša činnosť?

Cieľom Platformy SD, ktorá vznikla v roku 2013, je chrániť hodnoty ako sloboda, solidarita, rovnosť a spravodlivosť, pretože veríme, že práve tieto hodnoty sú najdôležitejšie pre vytvorenie progresívnej budúcnosti na Ukrajine. Máme tiež veľa zahraničných pobočiek, aby sme aj v zahraničí udržali angažovanosť ukrajinskej mládeže, ktorá bola nútená opustiť svoje domovy.

Vojna predovšetkým ovplyvnila prácu regionálnych pobočiek, pretože máme veľa pobočiek, napríklad v Odese a Záporoží, ktoré sú veľmi blízko frontovej línie a ľudia tam denne zažívajú bombardovanie. Sotva môžu myslieť na organizovanie podujatí, keď ich hlavným cieľom je zostať nažive. Každodenné bombové ostreľovanie ovplyvňuje mládež v celej krajine. Nemôžete si dovoliť myslieť na vzdialenú budúcnosť, pretože neviete, čo sa stane zajtra alebo čo sa stane o dve hodiny.

Takisto v dôsledku vojny je finančná situácia na Ukrajine nestabilná, čo znamená, že mladí ľudia narážajú na nedostatok pracovných miest. Musia si hľadať prácu a zároveň sa snažiť študovať a zapájať sa do činnosti mládežníckych organizácií. A to je ťažko dosiahnuteľná rovnováha.

Po začiatku plnoformátovej inváze začalo veľa mladých ľudí bojovať proti ruskej agresii zbraňami, a nie v rámci mládežníckych rád alebo mládežníckych organizácií. Mladí ľudia preto nemajú politické skúsenosti. V budúcnosti bude ťažké zabezpečiť, aby sa každý mohol riadne zúčastňovať na politickom živote.

Platforma SD poskytuje bezplatné neformálne politické vzdelávanie, aby mladí ľudia vedeli, ako môžu ovplyvniť politiku na regionálnej a národnej úrovni.

Prečo je podľa Vás dôležité, aby sa mládežnícke organizácie alebo ich zástupcovia zúčastňovali na podujatia, ako je YEYS?

V prvom rade tieto medzinárodné podujatia ukazujú obyvateľom Ukrajiny, že Európa na nás nezabudla. Je pre nás dôležité, aby sme tu boli, aby sme boli vypočutí, aby sme sa pýtali ostatných na ich skúsenosti a aby sme si so sebou do našej krajiny priniesli nové myšlienky.

Ukazuje to tiež, že sme schopní a odhodlaní stať sa súčasťou Európskej únie, pretože ak sme tu, európska mládež nás môže počúvať a my môžeme počúvať ju. Je to ako partnerstvo medzi nami všetkými.

Akú podporu a pomoc potrebujú mladí ľudia, aby boli motivovaní naďalej sa zapájať do práce s mládežou a mládežníckeho aktivizmu?

Myslím si, že je veľmi dôležité, aby sa Európska únia radila s ukrajinskou mládežou. Myslím si, že ak nám Európska únia bude naďalej poskytovať takéto príležitosti vyjadriť svoj názor pri formovaní politiky EÚ, budeme schopní vyvodiť spoločné závery, ktoré budú vzájomne prospešné. Sme súčasťou Európy, preto musí ísť o spoločný postoj vo všetkých oblastiach politiky. Ak bude EÚ naďalej finančne podporovať mladých ľudí na Ukrajine, aby sa mohli zúčastňovať na podujatiach, ako je toto, povzbudí ich to, aby sa naďalej politicky angažovali. Finančná záťaž totiž nebude takou veľkou prekážkou ich účasti.

Jevhenija Senyk *je mládežnícka aktivistka Platformy SD, členskej organizácie Národnej rady mládeže Ukrajiny.* Je študentkou medzinárodných vzťahov na Polytechnickej národnej univerzite v Ľvove.

Zapojenie mládeže by malo predstavova? viac než len odškrtnutie úlohy v zozname

Ešte nikdy sme nemali takú vzdelanú generáciu s takým veľkým potenciálom, ktorá je však zároveň pod takým tlakom a čelí toľkým pochybnostiam o tom, čo nás čaká, hovorí Bruno António, expert na mládež a hlavný rečník na konferencii Vaša Európa, váš názor 2025. V rozhovore pre EHSV Info hovoril o tom, ako posilniť hlas mladých ľudí a prečo je v čase, keď v Európe narastá diskriminácia a xenofóbia, veľmi dôležité, aby sa v rámci budúcich programov EÚ pre mládež naďalej učili o význame demokracie.

1. Sú dnešní mladí ľudia pasívni alebo aktívni v politickom a spoločenskom živote? Ako sa môžu mladí ľudia viac angažovať v tvorbe politiky?

Z rôznych štúdií vyplýva, že mladí ľudia prejavujú záujem a aktívne sa zapájajú. Ak definujeme politickú angažovanosť ako uvedomenie si kritických spoločenských problémov, je zrejmé, že mladí ľudia podnikajú kroky na dosiahnutie zmeny. Mimoriadne zaujímavé je to, ako sa rozhodnú zapojiť. Medzi tradičné spôsoby participácie patrí účasť na voľbách, dobrovoľníctvo v mimovládnych organizáciách alebo členstvo v mládežníckych organizáciách politických strán. Zdá sa, že v súčasnosti sú tieto možnosti medzi mladými ľuďmi menej populárne. Radšej ovplyvňujú tvorbu verejnej politiky podpisovaním petícií alebo účasťou na protestoch a inými inovatívnymi spôsobmi. V sieti DYPALL skúmame tieto nástroje angažovanosti, ktoré zahŕňajú poradenské služby, účasť v miestnych radách mládeže a iné mechanizmy miestneho dialógu s mládežou. Vidíme, že mladí ľudia majú veľký záujem zapojiť sa, ale väčšina hlavných mechanizmov nie je pre mladých ľudí ani vhodná, ani skutočne zmysluplná.

2. Výsledky nedávnych európskych volieb a prieskumy verejnej mienky v jednotlivých krajinách ukazujú, že mnohí mladí ľudia volili pravicové strany. Aký je podľa Vás dôvod a považujete to za znepokojujúci trend, ktorý by mohol ohroziť európske hodnoty, ako je rovnosť a začlenenie?

Nárast počtu pravicových voličov medzi mladými ľuďmi je znepokojujúci trend. Domnievame sa, že pramení z nespokojnosti s hlavným politickým prúdom, hlbokej nedôvery v politické inštitúcie, túžby po silnej národnej identite a obáv o ekonomickú a sociálnu bezpečnosť. Musíme dokázať pochopiť základné príčiny týchto znepokojujúcich volebných tendencií. Táto generácia vyrástla v čase neustálych kríz a neistoty ohľadom budúcnosti. Ešte nikdy sme nemali takú vzdelanú generáciu s takým veľkým potenciálom, ktorá je však zároveň pod takým tlakom a čelí toľkým pochybnostiam o tom, čo nás čaká. Algoritmy sociálnych médií posilňujú polarizujúci obsah a formujú perspektívy.

To všetko vytvára neistotu, pokiaľ ide o budúcnosť. Hlasovanie za populistické strany môže byť na jednej strane formou protestu a vyjadrením všeobecnej nespokojnosti. Na druhej strane však môže odrážať aj túžbu po silnom hlase moci, ktorý prináša pocit istoty. História však ukázala, že keď sa takéto populistické pravicové strany dostanú k moci, mladí ľudia často strácajú nádej a cítia sa zradení. Často je už príliš neskoro, keď si uvedomia, že práva, slobody a iné pre nich dôležité hodnoty miznú alebo sú spochybňované.

Tento trend už ohrozuje naše európske hodnoty, čo môžeme vidieť nielen v politických prejavoch, ale aj v každodennom živote ľudí v našich komunitách, kde sa prejavy xenofóbie alebo diskriminácie voči odlišným ľuďom stávajú bežnými. Preto je nevyhnutné, aby budúce programy EÚ pre mládež naďalej podporovali mladých ľudí v chápaní významu demokracie, v jej spoznávaní a zažívaní a zároveň im pomáhali rozvíjať zručnosti potrebné na budovanie odolnosti voči hrozbám, ktoré predstavujú protidemokratické hnutia.

3. Do akej miery si mladí Európania uvedomujú, čo pre nich EÚ robí? Ako ich možno povzbudiť k väčšiemu záujmu o EÚ? Ako hodnotíte komunikačné úsilie EÚ?

Môžeme pokojne povedať, že povedomie mladých ľudí o tom, čo pre nich EÚ robí, je rozhodne vyššie ako u starších generácií. Programy pre mládež, ako sú Erasmus+, ESC a DiscoverEU, prispievajú k budovaniu tohto pocitu príslušnosti k európskej identite a mali by sa posilniť a sprístupniť všetkým mladým ľuďom v Európe.

Sú si však skutočne vedomí toho, čo pre nich Európa robí? Domnievame sa, že nie. Schopnosť EÚ preukázať svoj vplyv na spoločnosť – najmä na mladých ľudí – je stále potrebné viac zviditeľniť a lepšie pochopiť. Rozhodnutia inštitúcií EÚ majú obrovský vplyv, čo by malo mladých ľudí podnietiť k tomu, aby sa o záležitosti EÚ viac zaujímali. Ako to dosiahnuť? Napadajú mi dve možnosti: inštitúcie EÚ musia vyslať jasný signál, , že to, o čom sa rozhoduje na úrovni EÚ, priamo ovplyvňuje ich životy. Mali by tiež rozšíriť programy, ktoré mladým ľuďom ponúkajú viac príležitostí spoznať, zažiť a objaviť EÚ. To môže zvýšiť pocit spolupatričnosti, empatie, spojenia a priateľstva medzi Európanmi.

Napriek veľkému úsiliu rôznych inštitúcií EÚ osloviť občanov a výraznému zlepšeniu rôznych kampaní a nástrojov nemôžeme povedať, že sú dostatočné. V praxi sú často vzdialené od bežného života mladých ľudí.

Hoci EÚ dosiahla pokrok, pokiaľ ide o prítomnosť v sociálnych médiách a kampane zamerané na mladých ľudí, jej posolstvá stále nie sú dostatočne zrozumiteľné, najmä pre rôznorodých mladých ľudí v našej spoločnosti. EÚ by mala zintenzívniť a lepšie a štruktúrovať svoje komunikačné úsilie, a to začlenením nových metód práce s verejnosťou, ako je napríklad využívanie mládežníckych mimovládnych organizácií ako vyslancov hlasov mladých ľudí, rozvoj decentralizovaných platforiem pre osvetu a realizácia kampaní na rozprávanie príbehov, ktoré spájajú politiky EÚ s každodennými skúsenosťami. V tejto súvislosti je nevyhnutné experimentovať s novými komunikačnými prístupmi a priamo zapájať mladých ľudí do tvorby a realizácie kampaní a iných komunikačných aktivít.

2. Ako môžeme posilniť hlasy mladých ľudí?

Tým, že ich berieme vážne a uznávame ich hodnotu. Inštitúcie majú moc a schopnosť posilniť hlasy mladých ľudí, ale niekedy chýba ochota poskytnúť im priestor, podporu, príležitosti a nástroje na ich zmysluplné zapojenie. Účasť mladých ľudí by sa nemala považovať za zoznam určitých úloh: mladých ľudí pozveme na verejné podujatia, odfotíme sa s nimi na sociálne siete a potom na ich príspevky zabudneme. Táto účasť musí mať vplyv. To znamená, že mladí ľudia musia vidieť výsledky svojej účasti a následné zmeny.

Posilnenie hlasu mladých si vyžaduje inštitucionálnu podporu, napríklad ich zastúpenie v rozhodovacích orgánoch. Vyžaduje si to aj vybudovanie dôvery a na to treba čas, kvalitné priestory a procesy spolupráce. Na tento účel sa musia vyčleniť primerané finančné prostriedky a inštitúcie potrebujú kapacity na lepšiu prácu a zapojenie mladých ľudí do rozhodovania. To si vyžaduje investície, skutočné odhodlanie a čas.

Bruno António *je výkonným riaditeľom siete DYPALL, európskej platformy organizácií občianskej spoločnosti, miestnych samospráv a výskumných inštitúcií na podporu účasti mladých ľudí na rozhodovaní na miestnej úrovni. Posledných 12 rokov pracuje ako expert na mládež a externý konzultant pre viaceré inštitúcie, napríklad pre Európsku komisiu a Radu Európy. Predtým pôsobil ako generálny tajomník organizácie Youth for Exchange and Understanding (Mládež pre výmenu a porozumenie) a výkonný riaditeľ organizácie ECOS – Cooperativa de Educação, Cooperação e Desenvolvimento. Vyštudoval sociálnu pedagogiku na Univerzite Algarve v portugalskom meste Faro.*

Redak?ná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Do tohto ?ísla prispeli

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dm)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonard Mallett (lm)
Marina Aiudi (ma)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Samantha Falciatori (sf)
Parminder Shah (sp)
Thomas Kersten (tk)

Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC’s proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee’s other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

03/2025